

«ΠΑΝΑΓΙΑ, ΠΗΓΗ ΑΝΕΞΑΝΤΛΗΤΗΣ ΧΑΡΑΣ!»

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ & ΑΛΜΥΡΟΥ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Αγαπτοί μου πατέρες και αδελφοί, παιδιά μου εν Κυρίω αγαπημένα. «Τῇ ἐνδόξῳ Κοιμήσει Σου οὐρανοὶ ἐπαγάλονται». Οἱ στρατιῆς τῶν ἀγγέλων πανηγυρίζουν, ὅλη ἡ κτίσις εὐφραίνεται. Μιά ἔκρηξη χαρᾶς ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς γῆς, μιά ἐορτή δοξολογική, προαναγγέλλουν οἱ γιορτινοὶ ὕμνοι. Ἔνα ἀπρόσμενα εὐχάριστο ζάφνιασμα ἐπιφυλάσσεται γιὰ τίς φτωχές μας καρδιές, πού συνήθως συνδέουν τὴν Κοίμησι μετ' τὴ θλίψη τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

Ἄναγνωρίζουμε, βέβαια, πάντα στή μορφή τῆς Παναγίας μας τὴν πηγή τῆς ἀνεξάντλητης χαρᾶς, ἀφοῦ ὑπῆρξε «ἡ τῆς χαρᾶς δεξαμένη τό πλήρωμα». Διακόνησε στή χαρμόσυνη σιγή τῆς παρθενικῆς ψυχῆς τῆς τό μέγα καὶ παράδοξο θαῦμα τῆς Θείας Ἐνανθρώπησις. Γι' αὐτό, τό «χαίρε» νυχθημερόν Τῆς ἀπευθύνουμε, «χαρᾶς αἰτία» Τὴν ἀποκαλοῦμε. Ἐκεῖνη ἱκετεύουμε, γιὰ νά γεμίσει τὴ ζωή μας χαρά. «Χαρᾶς μου τὴν καρδίαν πλήρωσον, Παρθένε», τῆς ψάλλουμε. Καὶ κάθε γιορτὴ Τῆς, χαρᾶς εἶναι ἀπαύγασμα. Στὴ γέννησή Τῆς πανηγυρίζουμε τῆς «παγκοσμίου χαρᾶς τὰ προοίμια». Νωρίτερα, στὴ Σύλληψή Τῆς, ἡ Ἁγία Ἄννα φαιδρύνεται, χορεύει, χαίρει, καὶ μαζί τῆς «πάντες οἱ γενεῖς». Ὁ Εὐαγγελισμὸς Τῆς σηματοδοτεῖ τὴν πῶ χαρμόσυνη προοπτικὴ γιὰ τὴν ἀπελπισμένη ἀνθρωπότητα. Τὴν δὲ ἡμέρα πού ἡ Παρθένος «τίκει τὸν Ὑπερούσιον», «πᾶσα ἡ κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει».

Καὶ σήμερα, στὴν Κοίμησή Τῆς, παράξενα καὶ θαυμαστά τελοῦνται. Ἐνῶ κηδεύεται ἡ Παναγία μας, ἡ ψυχὴ μας γεμίζει ἀγαλλίαση καὶ προσευχὴ. Ἄντι κλαυθμῶν καὶ θρήνων, τό «χαίρε Κεχαριτωμένη» δεσπάζει στὴ γιορτινὴ ὕμνολογία. Πρόκληση, ἴσως, γιὰ τὴν ἀνθρώπινη λογικὴ μας, ἀναμφισβήτητα, ὅμως, ἔκφραση αὐθεντικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βιώματος, ἄνοιγμα τοῦ στοχασμοῦ μας σέ

ὀρίζοντες οὐράνιας μακαριότητος.

Χαίρει καὶ λαμπρύνεται ὅλο τό ἀνθρώπινο γένος, μετ' ἀφορμὴ τῆς θεϊκῆς δόξης τῆς Παναγίας μας. Ἄναλαμβάνεται ἡ Βασιλίσις στὴ Βασιλεία τοῦ Υἱοῦ Τῆς. Μεθίσταται στοὺς οὐρανοὺς ὁ ἔμψυχος θρόνος τοῦ οὐρανοῦ. «Τὴν Ζωὴν ἡ κύσασα πρὸς Ζωὴν μεταβέβηκεν». Πορεύεται ἡ Μητέρα τῆς ζωῆς πρὸς τὴν Ζωὴν, καὶ ὁ τάφος Τῆς «κλίμαξ πρὸς οὐρανόν» ἀναδεικνύεται.

Εὐφρόσυνα πανηγυρίζουμε καὶ ὅσοι προστρέξαμε σήμερα καὶ συναχθήκαμε στὴ χάρη Τῆς. Δέν θρηνοῦμε τὸν ἀποχωρισμό, δέν θλι-

βόμαστε γιὰ τὴν ἀπουσία τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ ἀπὸ κοντὰ μας. Ἀντίθετα, βιώνουμε τὴν Κοίμησή Τῆς ὡς βεβαιότητα τῆς συνεχόμενης ἀγαπητικῆς παρουσίας Τῆς στὴ ζωή μας.

Σκιρτοῦν οἱ καρδιές μας, γιὰτὶ νοιώθουμε τὴν Παναγία κοντὰ μας, ὡς Μάνα, ἔτοιμη νά συνδράμει στὴν ἀδυναμία μας, νά μᾶς ἐνθαρρύνει μετ' τὴν ἐπιείκειά Τῆς, νά μᾶς ζεστάνει μετ' τὴ συμπόνιά Τῆς, νά ἀπαλύνει τὸν πόνο μας μετ' τὴ μητρικὴ Τῆς στοργή. Γευόμαστε τὴ γλυκύτητα τῆς ἐπικοινωνίας μαζί Τῆς, ξεδιπλώνουμε μπροστὰ Τῆς τίς βαθύτερες πτυχές τῶν συναισθημάτων μας, καὶ ἐμπιστευόμαστε στὴ χάρη Τῆς κάθε κρυφὸ μας πόθο καὶ καημό.

Ἀγάλλονται οἱ ψυχές μας, γιὰτὶ νοιώθουμε τὴν Παναγία κοντὰ μας ὡς μεσίτρια. Μπορεῖ νά σιώπησαν κατὰ τὴν Κοίμησι τὰ κοῖκά Τῆς κείλη, δέν παύει ὅμως τό αἰεταλο πρεσβευτικὸ Τῆς στόμα νά μεσιτεύει γιὰ τό ἀνθρώπινο γένος. Καὶ ἂν ἔχουν ὑποσταλεῖ οἱ ἅγιες καὶ θεοδόχες παλάμες Τῆς, δέν κουράζεται ἀκατάπαυστα νά τίς προβάλει δεπτικά στὸν Δεσπότη Υἱό Τῆς γιὰ τὴν οἰκουμένη ὁλόκληρη.

Χαίρει καὶ αἰσιοδοξεῖ καὶ ἀναπερώνεται ὁλόκληρη ἡ ὑπόστασή μας, γιὰτὶ νοιώθουμε τὴν Παναγία κοντὰ μας, ὡς κραταῖα Προστα-

«ΠΑΝΑΓΙΑ, ΠΗΓΗ ΑΝΕΞΑΝΤΗΤΗΣ ΧΑΡΑΣ!»

Συνέχεια από τη σελ. 1.

σία, σκέπη, καταφυγή και στήριγμα στο ζοφερό μονοπάτι της μοναχικής, πολλές φορές, πορείας μας. Ἐάν ἐκλείσαν τὰ σεπτὰ μάτια Της κατά τὴν Κοίμησίν Της, οἱ νοεροὶ ὀφθαλμοὶ Της δὲν βασιλεύουν ποτέ και ἔτσι δὲν παύει νὰ ἐπιβλέπει ἐν εὐμενείᾳ ἀνύστακτα «ἐπὶ τὴν χαλεπὴν μας κάκωσιν». Δὲν παύει νὰ γιαιτρεύει, νὰ θαυματουργεῖ, νὰ ἀποδεικνύει ἡγεμονικά ὅτι «ἐν τῇ Κοιμήσει Της οὐ κατέλιπε τὸν κόσμον».

Σήμερα, πού ἡ Ἐκκλησία μας προπέμπει μὲ κατάνυξη τὸ ἐγκαλλώπισμα τῆς οἰκουμένης, τὴν Δέσποινα τοῦ κόσμου πρὸς τὰ «ἄνω βασιλεία», μὲ δέος ἀποζητοῦμε, σὲ τοῦτη τὴν οὐράνια ἀνάβαση νὰ συμμετάσχουμε, νὰ βιώσουμε τὸ μυστήριο, νὰ μεταλάβουμε ἅπληστα τὴν ἐόρτια εὐδοκία. Ἔχουμε, ἄλλωστε, ἰδιαίτερα στὶς ἡμέρες μας, ἀνάγκη γιὰ μίαν ἀνάσα χαρᾶς και ἐλπίδας, γιὰ λίγο οὐρανὸ σπὴν πεζὴ μας καθημερινότητα. Γι' αὐτὸ σὲ Ἐκείνη καταφεύγουμε, τὴν ὄντως γέφυρα «τὴν μετάγουσαν τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν».

Μὲ τὴν οἰκειότητα, πού Τῆς ἔχουμε ὡς μάνα μας, μὲ τὴν ἀδιάψευστη ἐλπίδα πού μᾶς παρέχει ὡς μεσίτριά μας, μὲ τὴν αὐτοπεποίθηση τῆς κραταιᾶς προστασίας Της σπὴ τὴν ζωὴ μας, Τῆς ἀπευθυνόμεστε αὐθόρμητα και τὴν ἰκετεύουμε:

Παναγία Μητέρα μας, Κεχαριτωμένη Θεοτόκε, σκύψε ἀπὸ τὰ οὐράνια δώματά Σου και σκέπασε μὲ τὴ χάρη Σου τὶς φτωχὲς μας καρδιές. Κάνε μας κοινωνοὺς τῆς δικῆς Σου ἄλκτικης και οὐράνιας χαρᾶς. Χαρίτωνε τὸν λογισμό και τὶς πράξεις μας. Σκόρπισε τὰ σκοτάδια τῆς ψυχῆς μας μὲ τὸ φῶς τῆς παρουσίας Σου. Ἄρκει μίαν ἀκτίνα ἀπὸ τὸ λαμπύρισμα τῆς στοργῆς Σου, γιὰ νὰ ξαστερώσει ὁ οὐρανὸς τῆς ψυχῆς μας, ὅταν «τὰ νέφη τῶν λυπηρῶν» μᾶς πολιορκοῦν. Ἄρκει ἡ χαρμόσυνη βεβαιότητα ὅτι «ἐν τῇ Κοιμήσει Σου οὐ κατέλιπες τὸν κόσμον», γιὰ νὰ ἀναθαρρήσει ἡ ψυχὴ μας. «Τεῖνον τὸ οὖς Σου Ἀγνή», και ἄκουσε τὸ μίλημά μας, ὅπως κάθε μάνα ἀφουγκράζεται τὰ ψελλίσματα τοῦ παιδιοῦ της. Κράτησε τὸ ἀδύναμο χέρι μας. Σοῦ τὸ ἀπλώνουμε σάν τὰ μικρὰ παιδιά, γιὰ νὰ ἀσφαλιστοῦμε και νὰ ἀπολησμονηθοῦμε «ὑπὸ τὴν Σὴν εὐσπλαχνίαν», γιὰ νὰ ἀποθέσουμε στὰ δυνατὰ Σου χέρια τὶς μέριμνες και τὰ βάσανά μας. «Σκέπη γενοῦ ἡμῖν και προστασία και ἀντίληψις και καύχημα». Ἀνάβλυσε στὶς ψυχὲς μας «τῆς εὐεργεσίας τὸν πλοῦτον». «Χαρᾶς μας τὴν καρδίαν πλήρωσον, Παρθένε, ἡ τῆς χαρᾶς δεξαμένη τὸ πλήρωμα». Ἀμήν.

Μετὰ θερμῶν πατρικῶν εὐχῶν και τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης,

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, Τοιχογραφία Λίας Παπαγεωργοπούλου -Ι. Ναός Ἁγίας Παρασκευῆς Καρύστου, ἰδιοκτησία Ἱάσο. Λουμίδι.

Ἱερατικά σημειώματα

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Στὴν Καινὴ Διαθήκη, ὁ Χριστὸς, ὅταν μιλάει γιὰ τὸν Θεό, ἀναφέρεται στὸ πρῶτο πρόσωπο τῆς ἁγίας, ἀναρχῆς, ὁμοούσιας και ἀδιαίρετης Τριαδικῆς Θεότητας και τὸ ὀνομάζει ΠΑΤΕΡΑ, ὅπως φαίνεται καθαρὰ σπὴν προσευχὴ πού δίδαξε, στὸ «Πάτερ ἡμῶν...» (Ματθ. 6, 9-13) και σὲ πολλές ἄλλες διδασκαλίες Του. Μὲ τὴν λέξη ΠΑΤΕΡΑΣ ἀποκαλύπτει τὸ χαρακτηριστικὸ γνῶρισμά Του, πού εἶναι ἡ πατρὸτητα. Ἔνα γνῶρισμα, πού φανερώνει ὅτι εἶναι γεμάτος μὲ ἀγάπη, ὅπως κάθε πατέρας κοσμικός. Μίαν ἀγάπη χωρὶς ὄρια, ὅπως τὴν φανέρωσε μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ σπλαχνικοῦ Πατέρα ἢ τοῦ ἄσφωτου υἱοῦ (Λουκ. 15, 11,32).

Ὁ Πατέρας Θεὸς τῆς ἀγάπης, ἀπὸ ἀγάπη δίνει ἀναρχὴ ὑπαρξὴ στὰ ἄλλα δύο πρόσωπα τῆς θεότητας, «γεννᾷ» τὸν Υἱὸ Θεοῦ και «ἐκπορεύει» τὸν Θεὸ ἅγιο Πνεῦμα Ἄπο ἄμετρῆ ἀγάπη δημιουργεῖ τὸν πνευματικὸν κόσμο - τοὺς Ἀγγέλους - τὸν ὑλικὸν ἄνθρωπο, τὸ τελειότερο δημιούργημα Του, τὸ ὁποῖο στολιζέει μὲ τὰ δικά Του χαρίσματα (νοῦ, ἐλευθερία, συνείδηση, ἐξουσία κ.τ.λ.). Ἄπο ἄμετρῆ ἀγάπη στέλνει τὸν Υἱὸ Του και Θεὸ στὸν κόσμο και σαρκώνεται, γίνεται και ἄνθρωπος στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ και τὸν θυσιάζει στὸ Σταυρὸ, μὲ σκοπὸ νὰ ἀπαλλάξει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ὑποδούλωσίν του στὸν Διάβολο, στὸ κακὸ, σπὴν ἁμαρτία, σπὴν φθορὰ και στὸν θάνατο, νὰ τὸν ἀναζωογονήσει, νὰ τὸν ἀναστήσει και νὰ τὸν σώσει - νὰ τὸν φέρει πάλι κοντὰ Του, στὸν Παράδεισο.

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, στὸ βιβλίον τῶν ψαλμῶν, και ἰδιαίτερα στὸν 102 ψαλμὸ «εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...», ἐξαίρεται ἀπὸ τὸν προ-

φήτη Δαβὶδ ἡ ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ πατέρα Θεοῦ: «Δοξολόγησε ψυχὴ μου τὸν Κύριον και ὅλες οἱ λογικὲς και ἐσωτερικὲς μου δυνάμεις τὸ ἅγιον Ὄνομά Του... Ὁ Κύριος εἶναι σπλαχνικός και γεμάτος ἀγάπη, εἶναι ἀνεκτικός, συγχωρεῖ και εἶναι πονύψυχος... Ὅπως σπλαχνίζεται και συγχωρεῖ ὁ πατέρας τὰ παιδιά του ἔτσι και ὁ Κύριος σπλαχνίζεται αὐτοὺς, πού τὸν σέβονται... Ἡ εὐσπλαχνία τοῦ Κυρίου ἐκτείνεται σπὴν αἰωνιότητα, στοὺς ἄνθρώπους πού τὸν σέβονται... Δοξολόγησε ψυχὴ μου τὸν Κύριον».

Στὴν Καινὴ Διαθήκη ὁ Χριστὸς ὁμολογεῖ και ἐπισημαίνει τὴ μεγάλη ἀγάπη τοῦ Πατέρα Θεοῦ γιὰ τὸν κόσμο, πού τὴν ἔδειξε μὲ τὴ θυσία τοῦ Υἱοῦ Του γι' αὐτόν. «Τόσο πολὺ, εἶπε, ἀγάπησε ὁ πατέρας Θεὸς τὸν κόσμο, ὥστε παρέδωσε στὸ θάνατο τὸν μονογενῆ Του Υἱὸ, μὲ σκοπὸ νὰ μὴ καθεὶ ὁποῖος πιστεύει σ' αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχει ζωὴ αἰώνια. Γιατί, ὁ Πατέρας Θεὸς δὲν ἔστειλε τὸν Υἱὸ Του γιὰ νὰ καταδικάσει τὸν κόσμο, ἀλλὰ γιὰ νὰ σωθεῖ ὁ κόσμος ἀπὸ Αὐτόν» (Ἰωάν. 3, 16-17). Αὐτὸ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Πατέρα Θεοῦ: ὄχι ὅτι ἐμεῖς τὸν ἀγαπήσαμε, ἀλλὰ ὅτι Αὐτὸς μᾶς ἀγάπησε και ἔστειλε τὸν Υἱὸ Του, ὁ ὁποῖος θυσιάστηκε, γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας» (Α' Ἰωάν. 4, 9-10).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος θαυμάζει και τονίζει τὴν ἄπειρη και ὑπερλογη ἀγάπη τοῦ Πατέρα Θεοῦ γιὰ τὸν κόσμο: «Ὁ Πατέρας Θεὸς ἔδειξε τὴν ἀγάπη Του γιὰ μᾶς, γιατί, ἐνῶ ἐμεῖς ζούσαμε ἀκόμα σπὴν ἁμαρτία, ὁ Χριστὸς ἔδωσε τὴν ζωὴ Του γιὰ μᾶς... Παρ' ὅτι ἤμασταν ἐχθροὶ μὲ τὸν Πατέρα Θεό, μᾶς συμφιλίωσε μαζί Του ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Υἱοῦ Του - πολὺ περισσότερο τώρα πού συμφιλιωθήκαμε, ἡ ζωὴ Του θὰ μᾶς χαρίσει τὴν σωτηρία». (Ρωμ. 5, 8, 10). Και ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ὁμολογεῖ και ὑμνεῖ τὸν Πατέρα Θεὸ γιὰ τὴν μεγάλη Του ἀγάπη: «Εὐλογημένος νὰ εἶναι ὁ Θεός, ὁ Πατέρας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν μεγάλη Του εὐσπλαχνία μᾶς ξαναγέννησε σὲ μίαν καινούργια ζωὴ μὲ τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α' Πέτρ. 1, 3).

Νὰ ἀγαπᾶμε, νὰ δοξολογοῦμε και νὰ εὐχαριστοῦμε τὸν Πατέρα Θεὸ και νὰ ἀγωνιζόμαστε, ὥστε τίποτα νὰ μὴ μᾶς χωρίσει ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Πατέρα Θεοῦ, ὅπως αὐτὴ φανερώθηκε στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ρωμ. 8, 38-39).

Ἄρχιμ. Ἀθανάσιος Κολλᾶς, Ἱεροκίρυξ

Τό πρόσωπο τῆς Θεοτόκου Μαρίας στίς χριστιανικές ὁμολογίες

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥ ΜΗΛΤΟΥ, Δρ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Η Μαρία, ἡ κόρη τῆς Ναζαρέτ, εἶναι ἀναμφισβήτητα ἓνα ἀπό τά σημαντικότερα πρόσωπα τοῦ χριστιανισμοῦ. Τή σημασία καί τόν ρόλο αὐτῆς τῆς νεαρῆς γυναίκας πού ἀξιώθηκε νά γίνει μητέρα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τά εἶχε προαναγγεῖλει ἡ Παλαιά Διαθήκη καί μέ σαφήνεια τά περιγράφουν τά τέσσερα εὐαγγέλια τῆς Καινῆς Διαθήκης. Διατρέχοντας τήν ἱστορία τῆς ἀδιαίρετης χριστιανικῆς Ἐκκλησίας διαπιστώνουμε πώς ἐξαρκῆς ἡ μορφή τῆς κατεῖχε ἰδιαίτερη θέση στή ζωή τῆς κοινότητας καί τῶν πιστῶν. Ὡστόσο, κατά τή δεύτερη χιλιετία τοῦ χριστιανισμοῦ, ὁ χριστιανικός κόσμος χωρίστηκε ἐξαιτίας σχισμάτων καί διαιρέσεων. Στή μακρόχρονη αὐτή διαδικασία ἀποξένωσης, ἡ Παναγία ὑπῆρξε ἄραγε σημεῖο ἀπόκλισης ἢ σύγκλισης ἀνάμεσα στίς λεγόμενες σήμερα χριστιανικές ὁμολογίες; Ἡ ἀπάντηση στό ἐρώτημα αὐτό θά χρειάζετο ἓνα πολυσέλιδο μελέτημα. Στίς λίγες γραμμές πού ἀκολουθοῦν θά περιοριστοῦμε σέ κάποια γενικά σημεῖα γιά τό θέμα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου στίς σχέσεις μεταξύ ὄσων φέρουν τό ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ.

Κατά τούς πρώτους αἰῶνες ἡ ἀνατολική καί ἡ δυτική χριστιανοσύνη μοιράζονταν ἐν πολλοῖς τήν ἴδια θεώρηση καί λειτουργική τιμή τοῦ προσώπου τῆς Παναγίας. Ἔτσι, π.χ. οἱ ἡμερομηνίες τῶν θεομητορικῶν ἐορτῶν εἶναι κοινές. Κατά τό μεγάλο σχίσμα ἀνάμεσα στήν Ἀνατολή καί τή Δύση (τό ὁποῖο συμβολικά ἀναφέρεται στό ἔτος 1054, ἄν καί ἡ ὀριστική ρήξη δέν ἐπέρχεται παρά τόν 13ο αἰῶνα, μέ ἐπισφράγιση τῆ τέταρτη Σταυροφορία), ἡ Παναγία δέν περιλαμβάνεται στίς διαφορές ἀνάμεσα στά δύο μεγάλα τμήματα τῆς τότε χριστιανοσύνης. Βέβαια, ἡ διακοπή τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας καί ἐπικοινωνίας Ἀνατολῆς καί Δύσης, ἡ ἀποξένωση πού ὄλο καί βάθαινε μέ τούς αἰῶνες, ἡ συχνά πολεμική στάση πού τόνιζε καί μεγέθυνε τίς διαφορές συντελοῦν στό νά δημιουργοῦνται διαφοροποιήσεις ἐκεῖ πού ἀρχικά δέν ὑπῆρχαν.

Κατά τόν Μεσαίωνα (κυρίως τούς πρώτους αἰῶνες τῆς δεύτερης χιλιετίας) γνωρίζουμε ἀπό τήν ἱστορία ὅτι ἡ δυτική Ἐκκλησία πέρασε ἀπό περίοδοι παρακμῆς μέ χαρακτηριστικά ὅπως (ἀνάμεσα σέ πολλά ἄλλα) τή διαφθορά τοῦ ἀνώτερου κλήρου καί τήν ἀμάθεια τοῦ κατώτερου κλήρου, τήν ἔλλειψη κατήκησης καί τήν ἐπικράτηση μιᾶς δεισιδαιμονίας πού νόθευε τή λαϊκή εὐλάβεια, ἡ ὁποία στηριζόταν σέ προλήψεις. Σέ αὐτό τό πλαίσιο ἀναπτύχθηκε καί μία ὑπερβολική «μαριολατρεία», δηλαδή μία ἄμετρη τιμή καί λατρεία πρὸς τήν Παρθένο (ἄς σημειώσουμε ἐδῶ ὅτι οἱ δυτικοί χριστιανοί ἀναφέρονται στήν Παναγία χρησιμοποιοῦντας συνήθως τά ὀνόματα Κυρία ἢ Παρθένος ἢ ἀπλῶς Μαρία).

Σ' αὐτή τήν μαριολατρική ὑπερβολή ἀντέδρασε ἡ Μεταρρύθμιση τόν 16ο αἰῶνα, ἡ ὁποία (ἀνάμεσα σέ ἄλλα, ὅπως τά Μυστήρια, ἡ Ἱερωσύνη κ.λπ.) ἔθεσε σέ ἀμφισβήτηση καί τήν τιμή πρὸς τή Θεοτόκο. Τό θέμα τῆς μητέρας τοῦ Χριστοῦ ἦταν λοιπόν στήν «ἀτζέντα» τοῦ σχίσματος τῆς δυτικῆς χριστιανοσύνης, ἀπό τό ὁποῖο προέκυψαν οἱ προτεσταντικές ὁμολογίες. Γιά νά καταλάβουμε τήν προτεσταντική ἀντίδραση στόν πρόσωπο τῆς Παναγίας, χρειάζεται νά δοῦμε τό προβληματικό ρωμαιοκαθολικό περιβάλλον μέσα στό ὁποῖο προέκυψε. Ὁ προτεσταντισμός, γενικά, ἔθεσε ὡς θεμελιώδη ἀρχή τό sola scriptura (=μόνο ἡ γραφή), πού σημαίνει ὅτι ἡ μόνη ἀνώτατη ἀuthεντία τοῦ χριστιανισμοῦ εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή. Στό πλαίσιο, λοιπόν, αὐτό ἦταν λογικό νά ἀπορρίψει ὅλη τήν τιμή καί τήν εὐλάβεια πρὸς τή Θεοτόκο, γιά τήν ὁποία ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς λέγει λίγα πράγματα. Οἱ πηγές, θά λέγαμε, τῆς θεολογίας γιά τό πρόσωπο τῆς Παρθένου, εἶναι κυρίως ἡ Παράδοση καί ἡ θεία Λατρεία (πράγματα πού ἐπίσης ἀπέρριψαν οἱ προτεστάντες). Ἔτσι ἡ «Μαρία» (ὅπως τήν ἀποκαλοῦν συχνά) κατέστη μία σημαντική διαφορά ἀνάμεσα στόν καθολικισμό καί τόν προτεσταντισμό. Ἐάν ρωτήσουμε καί σήμερα ἓνα ἀπλοϊκό ρωμαιοκαθολικό ποιά ἡ διαφορά τους μέ τούς προτεστάντες, θά μᾶς ἀπαντήσει ὅτι αὐτοί δέν δέχονται τήν Παναγία καί τόν Πάπα.

Τό θέμα τῆς Θεοτόκου στό διαχριστιανικό ἐπίπεδο ἔγινε ἀκόμα πῶς περίπλοκο μέ τήν ἀνακήρυξη τῶν δύο μαριολογικῶν δογμάτων ἀπό τήν ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία. Τό πρῶτο εἶναι τό δόγμα τῆς «Ἀμιάντου Συλλήψεως» τῆς Παρθένου Μαρίας πού διακήρυξε ὁ Πάπας Πίος ὁ 9ος τό 1854, καί τό δεύτερο δόγμα εἶναι αὐτό τῆς σωματικῆς Μεταστάσεως τῆς Παρθένου, τό ὁποῖο διατύπωσε ὁ Πάπας Πίος ὁ 12ος μόλις τό 1950 (ἄς ἀναφέρουμε ὅτι αὐτή ἦταν ἡ πρώτη καί ἡ μόνη μέχρι τώρα φορά πού ἓνας Πάπας κάνοντας χρήση τοῦ παπικοῦ ἀλαθίτου διακηρύσσει ἓνα δόγμα ὡς ἀλήθεια τῆς χριστιανικῆς πίστεως). Δυστυχῶς στό πλαίσιο αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου δέν μπορούμε νά ἐξηγήσουμε τό περιεχόμενο καί τά προβλήματα πού ἐγείρουν αὐτά τά δύο λατινικά δόγματα. Ἄν καί τήν ἀνακήρυξη τῶν δύο αὐτῶν δογμάτων τήν ἐνεθάρρυνε κυρίως ἡ λαϊκή ἀγάπη πρὸς τήν Παναγία, ἡ πράξη τῆς διατυπώσεώς του δείχνει ἐντούτοις τήν παραδοσιακή τάση πού εἶχαν ἀνέκαθεν οἱ δυτικοί νά ἐξηγοῦν καί νά ἀναλύουν διανοητικά τή δογματική διδασκαλία. Βέβαια, ὀφείλουμε νά ἀναφέρουμε ὅτι μέ τά κείμενά της ἡ Β' Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ (1964) διατύπωσε μία πῶς «παραδοσιακή» καί ἐξισορροπημένη θεολογία γιά τήν Παναγία, συνδέοντάς τιν μέ τόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, πιστή στήν ἀποστολική πίστη καί τήν πατερική παράδοση τῆς ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας, διατρεῖ μία ἰσορροπημένη θεώρηση τῆς τιμῆς τῆς Παναγίας. Χωρίς διάθεση αὐτοδικαίωσης ἢ θριαμβολογίας, μπορούμε νά ὑποστηρίξουμε ὅτι ἡ Παναγία ἔχει στήν ὀρθόδοξη παράδοση τή θέση πού της ἀρμόζει. Ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία δέν ἀνέπτυξε ποτέ μία αὐτόνομη διδασκαλία ἢ κάποιο θεομητορικό δόγμα, οὔτε καί ὑπερέβαλλε μέ λατρευτικές ἐξάρσεις. Ὅ,τι πιστεύει καί ὅ,τι ἔχει νά πει ἡ Ἐκκλησία γιά τό πρόσωπο αὐτό, ὑπάρχει στή θεία λατρεία, στούς ὕμνους καί στίς ἐορτές της. Ὅπως τό ἔχει γράψει ὁ π. Ἀλέξανδρος Σμέμαν, «ἡ Παναγία δέν ἀποτελεῖ ἀντικείμενο μιᾶς ἰδιαίτερης λατρείας, ἡ ὁποία προστέθηκε, θά λέγαμε, σ' αὐτήν τοῦ Χριστοῦ. Ἀποτελεῖ περισσότερο μία οὐσιαστική «διάσταση» τῆς λατρείας πού ἀπευθύνεται στόν Θεό καί τόν Χριστό» (Ἡ Παναγία, Ἀκρίτας, σ. 117).

‘Η «Γερόντισσα»...

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΠΗΛΙΟΥ

Η Ὑπεραγία Θεοτόκος κατέχει μιά μοναδική θέση στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Εἶναι ἡ Παναγία μας, ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, ἡ Μητέρα ὅλων τῶν χριστιανῶν.

Καί γιά μᾶς τούς μοναχοὺς; Ὡ! γιά τούς μοναχοὺς, εἶναι ἡ Ἀρχηγός τοῦ τάγματός τους, ἡ Διδάσκαλός τους στή ζωή τῆς ἀφιέρωσης. Καί δικαίως.

Ἡ Θεοτόκος ἔζησε τήν ὀλοκληρωτική ἀφιέρωση ἀπό τή νηπιακή Της ἡλικία. Μᾶλλον ἐκ κοιλίας μητρός ὑπῆρξε «ἀφωρισμένη», δηλ. ξεχωρισμένη, γιά νά γίνει ἱερό ἀνάθημα, ἔμψυχος Ναός ἡ Ἰδία τοῦ Θεοῦ καί Μητέρα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Γι’ αὐτή τήν ἀποστολή Της προετοιμάσθηκε κατάλληλα μέ τή δεκαετίαχρονη παραμονή Της μέσα στά Ἅγια τῶν Ἁγίων. Τρίχρονη παιδούλα ἀκόμη, μέ ἰλαρή ὑπακοή καί πόθο γιά τόν Θεό, ἀπέταξε τή στοργή τῶν γονέων Της καί εἰσῆλθε ἀγαλλομένῳ ποδί στόν ἱερό αὐτό κῶρο, ὅπου εἰσερχόταν «ἅπας τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ Ἀρχιερεύς».

Ἐκεῖ, μέσα στήν ἅγια ἀτμόσφαιρα τοῦ Ναοῦ, ἔζησε τήν ἱερά ἡσυχία, ἀσκήθηκε στή νοερά προσευχή, ἀγωνίσθηκε στή σιωπή, στή νηστεία, στήν ξενιτεία, στήν ἀποταγή, στή μελέτη τῶν θείων Γραφῶν. Κόσμησε τόν ἑαυτό Της μέ τό ὑπέρλαμπρο κάλλος μιᾶς μοναδικῆς παρθενίας, ὄχι μόνο τοῦ σώματος, ἀλλά καί τοῦ νοῦ καί τῆς καρδιάς καί τῶν λογισμῶν. Κατέστη ἡ πρώτη Ἡσυχάστρια τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἔτοιμη νά φέρει στόν κόσμο, δεκαεξάχρονη πιά, τόν πρῶτο «Μοναχό» καί «Ἠγούμενο» τοῦ πρώτου «Κοινοβίου» τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τόν Ἰησοῦ Χριστό.

Ὅλα τά κατοπινά χρόνια τῆς ἐπιγείου ζωῆς Της, μετά τή Γέννηση τοῦ Κυρίου, τά πέρασε ζώντας στή σκιά Του, σιωπηλή καί ἀφοσιωμένη ὑποτακτική, διάκονος τῆς ὑπερφυοῦς Θείας Οἰκονομίας Του γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Κι ὅταν μετά τήν Ἀνάληψή Του ἔμεινε μόνη, ἔγινε στή θέσση Του Μητέρα καί «Γερόντισσα» τῶν Ἀποστόλων καί ὅλων τῶν Χριστιανῶν, ζώντας σιωπηλά, προσευχητικά, ἀσκητικά καί ἡσυχαστικά, μέχρι τή Θεία Μετάστασή Της. Τούς ἀσκητικούς Της ἀγῶνες μαρτυρεῖ τό Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, ὅπου ἀνέβαινε γιά νά ἀναπέμψει τίς ἀκατάπαυστες προσευχές Της στόν Υἱό καί Θεό Της. Τούς μαρτυροῦν, ἀκόμη, στήν Ἁγία Σιών, ἐκεῖ ὅπου βρισκόταν ἡ οἰκία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τά βαθουλώματα στό ἔδαφος ἀπό τίς ἀμέτρητες στρωτές μετάνοιές Της καί ἡ πέτρα, ὅπου ἔγερνε γιά νά ἀναπαύσει τό πανάχραντο Σῶμα Της.

Οἱ μοναχοί ὅλων τῶν χριστιανικῶν αἰώνων, καί ἐμεῖς οἱ ταπεινοί τῶν ἐσχάτων καιρῶν, δέν παύουμε νά ἔχουμε τίς ἀσκητικές ἀρετές Της πρότυπο γιά τούς δικούς μας ταπεινοὺς ἀγῶνες. Ἡ Ἰδία μᾶς καλεῖ μέ τίς ὑπέ-

φύσιν ἐμφανίσεις Της, ιδιαίτερα στό Περιβόλι Της, στόν Ἱερό Ἄθωνα, νά Τήν μιμηθοῦμε καί νά Τήν ἀντιγράψουμε στόν ἡσυχαστικό τρόπο ζωῆς Της. Παιδί μου, συμβούλευσε ἕνα μοναχό πού ζητοῦσε τή βοήθειά Της, ἀγωνίσου. Πρόσεχε τή γλώσσα σου. Καί κάνε συνεχῶς τήν εὐχή. Μήν τήν ξεχνᾶς. Κι Ἐγώ στά Ἅγια τῶν Ἁγίων τήν εὐχή ἔκανα!

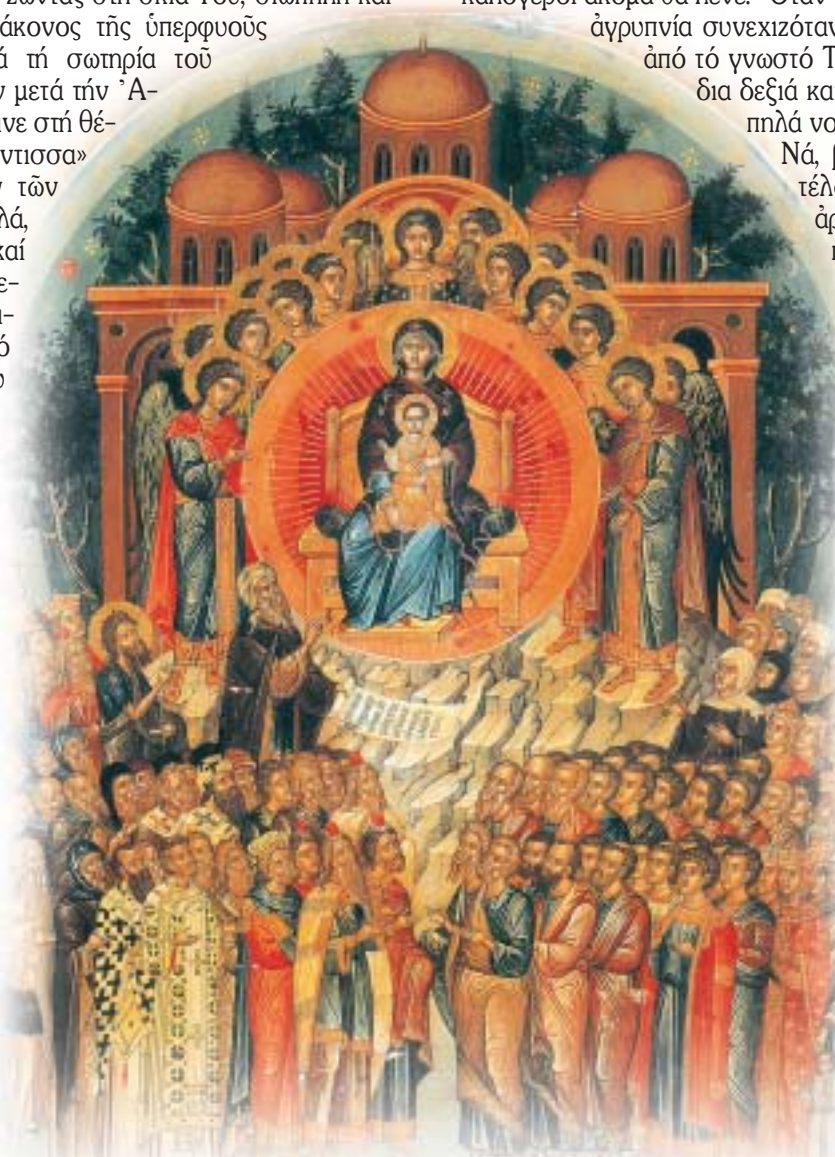
Συχνά ἡ Παναγία μας ἐμφανίζεται ντυμένη ὡς Μοναχή, εἴτε γιά νά θεραπεύσει, εἴτε γιά νά συμβουλευσει, εἴτε γιά νά χαροποιήσει καί νά ἐνισχύσει μέ τήν παρουσία Της. Ἀγιορείτης Γέροντας διηγεῖται:

«Πρὶν χρόνια, ἦρθαν δύο κοσμικοὶ προσκυνητές, ἀδιάφοροι ἄνθρωποι, μιά φορά σέ μιά ἀγρυπνία. Δέν ξέραν τίποτε. Οὔτε κἄν γιά τό ἄβατο. Εἶχαν ἀκούσει ὅτι δέν ἐπιτρέπονται γυναῖκες στό Ἅγιον Ὅρος καί δέν τό πίστευαν. Κάθισαν σέ δύο στασιδία στόν νάρθηκα, δέν εἶχαν σκοπό νά μείνουν πολύ. Λίγο πιά πέρα, σέ ἕνα στασιδί, πού εἶχε θέα πρὸς τά μέσα, πρὸς τόν κυρίως Ναό, εἶδαν μιά Μοναχή. Τό σχολίασαν μεταξύ τους. Νά, ὀρίστε, εἶπαν. Τί εἶναι αὐτά πού μᾶς εἶπαν, ὅτι δέν ἐπιτρέπονται γυναῖκες στό Ὅρος; Αὐτή τί εἶναι; Βέβαια, αὐτή εἶναι καλογριά. Θά τή φωνάξω νά τούς βοηθήσει στίς ἐτοιμασίες τῆς πανήγυρης. Ἐκείνη καθόταν στό στασιδί Της, πού ἔβλεπε μέσα, καί παρατηροῦσε μέ πολλή προσοχή τούς χορούς τῶν ψαλτῶν. Τά μάτια Της τά πήγαινε πότε στόν ἕναν πότε στόν ἄλλο χορό. Μέ πολύ ἐνδιαφέρον παρακολουθοῦσε τήν ψαλμωδία καί κουνούσε τό κεφάλι Της στόν ρυθμό.

Οἱ ἐπισκέπτες ὕστερα ἀπό λίγο κουράστηκαν καί πῆγαν στά κεφάλιά τους. Σκέφθηκαν: Θά κοιμηθοῦμε λίγο καί θά ξανάρθουμε. Οἱ καλόγεροι ἀκόμα θά λένε! Ὅταν ὕστερα ἀπό ὥρα ξαναγύρισαν, ἡ ἀγρυπνία συνεχιζόταν καί ἡ Μοναχή δέν εἶχε φύγει ἀπό τό γνωστό Της στασιδί. Ἐπίσταν τά στασιδία δεξιά καί ἀριστερά Της καί ἔκαναν σιωπηλά νοήματα πάνω ἀπό τό κεφάλι Της: Νά, βλέπεις; Ἐδῶ εἶναι ἀκόμη! Στό τέλος, ἀφοῦ Τήν παρατήρησαν ἀρκετά, ἀποφάσισαν νά πάνε νά πούν στόν ἀρχοντάρη ὅτι αὐτά πού τούς ἔλεγε γιά τό ἄβατο – ἀστεῖα πράγματα! – δέν εἶναι ἀλήθεια.

Ὁ ἀρχοντάρης τούς πῆρε γιά τρελοὺς. Μά, ὄχι, ἐπέμεναν αὐτοί, ἐκεῖ στό νάρθηκα κάθεται, ἔλα νά Τή δεῖς! Πῆγε κι αὐτός μέ τήν ἐλπίδα ὅτι ἐπιτέλους θά γλύτωνε ἀπ’ αὐτούς τούς παράξενους. Ἡ μορφή Της ἔλαμπε! Τή γνώρισε ἀμέσως καί ἄφησε μιά φωνή: Παναγία μου! Ἐκείνη ἀμέσως ἔγινε ἄφαντη!

Ἡ Παναγία μας εἶναι, λοιπόν, πολύ κοντά μας. Παρακολουθεῖ τούς κόπους καί τούς ἀγῶνες μας μέ μητρική στοργή. Μᾶς καταλαβαίνει καί μᾶς συμπονεῖ. Γι’ αὐτό, ἂν θέλουμε νά μᾶς ἀναγνωρίσει ὡς γνήσια τέκνα Της, ἄς Τήν εὐλαβούμε, ἄς Τήν ἐπικαλούμαστε καί κυρίως ἄς Τήν μιμούμαστε!

«Ὁψόμεθα φῶς τό ἀπρόσιτον»

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ ΜΕΛΕΜΕ, ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ Ι.Ν. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΑΜΑΛΙΑΠΟΛΕΩΣ

Η Μεταμόρφωση, μαζί με τήν Ἐνανθρώπιση καί τό Πάσχα, εἶναι ἕνας ἀπό τούς πνευματικούς σταθμούς τῆς ἀνθρώπινης πορείας μέσα στόν χρόνο. Κι αὐτό δείχνει πῶς ἡ Ἐκκλησία δέν θεώρησε ποτέ τή Μεταμόρφωση ὡς ἕνα ἀπλό θαῦμα, ἀλλά ὡς μία πράξη τοῦ Χριστοῦ, ἴδιας σημασίας γιά τή σωτηρία μας μέ τήν Ἐνσάρκωση καί τήν Ἀνάσταση.

Κατά τή Μεταμόρφωση, ὁ Χριστός φανερώνει, μέσα ἀπό τήν ἀνθρώπινη φύση Του, τήν ἄκτιστη δόξα τῆς θεότητός Του. Ταυτόχρονα, προσλαμβάνει στήν ἄκτιστη θεϊκή δόξα τούς ἀνθρώπους πού τόν περιβάλλουν. Ὁ Θεάνθρωπος Χριστός δέν ἔλαβε κατά τή Μεταμόρφωση κάτι πού δέν εἶχε. Ἀντίθετα, οἱ Ἀπόστολοι ξέφυγαν, γιά λίγο, ἀπό τά δεσμά τοῦ χρόνου καί τοῦ χώρου καί γεύτηκαν τήν πραγματικότητα τῆς Θεϊας δόξας, «καθώς ἠδύναντο». «Τό φῶς τῆς Θεϊας Μεταμορφώσεως», γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, «ἄν καί ἔγινε ὁρατό μέ τά σωματικά μάτια γιά λίγο χρόνο πάνω στή μικρή κορυφή ἑνός ὄρους, δέ δημιουργεῖται, οὔτε φθειρεται, οὔτε συλλαμβάνεται μέ τίς αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου. Τό εἶδαν ὅμως οἱ μαθητές, γιατί ὑπέστησαν μία ἐναλλαγή τῶν αἰσθήσεών τους, πού ἔγιναν πνευματικές ἀπό σαρκικές». Μέ ἄλλα λόγια, τό μυστήριο τῆς ἀπερινόητης Τριαδικῆς Θεότητος ἀποκαλύφθηκε μέσα ἀπό τίς ἄκτιστες ἐνέργειες τῆς τόσο, ὅσο μπορούσαν νά ἀντέξουν τά ἐκπληκτικά μάτια τῶν Ἀποστόλων κι ἀκόμη πιά πολύ τά δικά μας βεβαρημένα ἀπό τήν ἁμαρτία πρόσωπα. Γεύση, λοιπόν, ἀθανασίας καί βίωση τῆς αἰωνιότητος ἀποτελοῦσε γιά τούς θνητούς Μαθητές, ἀλλά καί γιά μᾶς, ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτῆρος.

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος εἶχε δηλώσει νωρίτερα ὅτι ἀπό τόν κύκλο τῶν μαθητῶν Του κάποιοι θά ἔβλεπαν τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ νά ἔρχεται «ἐν δυνάμει» (Μαθ. 16, 28). Ὁ προφητικός αὐτός λόγος πραγματοποιήθηκε κατά τή Μεταμόρφωση, ὅταν οἱ τρεῖς μαθητές ἀξιώθηκαν νά δοῦν τό ἐκπαγλο φῶς τῆς θεότητός Του. Τό ἄκτιστο φῶς πού περιέβαλε τή μορφή τοῦ Σωτῆρος, δέν ἦταν τίποτε ἄλλο παρά μία ἀπό τίς βασικές ἄκτιστες ἐνέργειες τῆς Μίας ἀλλά Τρισυπόστατης Θεότητος. Ἦταν τό αἰώνιο, τό ἀτελεύτητο, τό ἐκτός τόπου καί χρόνου φῶς τῆς θεότητος.

Μέ τή Μεταμόρφωση ὁ Χριστός ἀπό τή μία μεριά βεβαιώνει τή θεότητά Του, πού λίγο νωρίτερα εἶχαν ὁμολογήσει οἱ Μαθητές, διά τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ἐνῶ ἀπό τήν ἄλλη προσφέρει μία πρώτη ἐμπειρία τῆς ἐλεύσεως τῆς Βασιλείας Του. Ὁ Χριστός, μέ τή Μεταμόρφωσή Του, ἐπαληθεύει καί ἐνισχύει τήν πίστη στήν θεότητά Του. Τό φῶς τῆς Μεταμορφώσεως εἶναι τό Ἄκτιστο Φῶς τῆς Βασιλείας τοῦ

Θεοῦ, πού ἦρθε στόν κόσμο μέ τήν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ. Βέβαια, ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἄναρχη καί ἀτελεύτητη, δέν περιορίζεται στόν χρόνο, ἀλλά τόν ὑπερκαλύπτει καί τόν μεταμορφώνει. Δέν ἀρχίζει μετά τό τέλος τῆς ἱστορίας, ἀλλά ὑπάρχει ἤδη μέσα σ' αὐτήν καί πάνω ἀπό αὐτήν καί θά ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει πέρα ἀπό αὐτήν.

Στήν πραγματικότητα, ἡ «ἐν δυνάμει» ἔλευση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἡ «ἐν δυνάμει» φανέρωσή Της. Δέν ἔρχεται κάτι πού δέν ὑπῆρχε προηγουμένως, ἀλλά φανερώνεται αὐτό

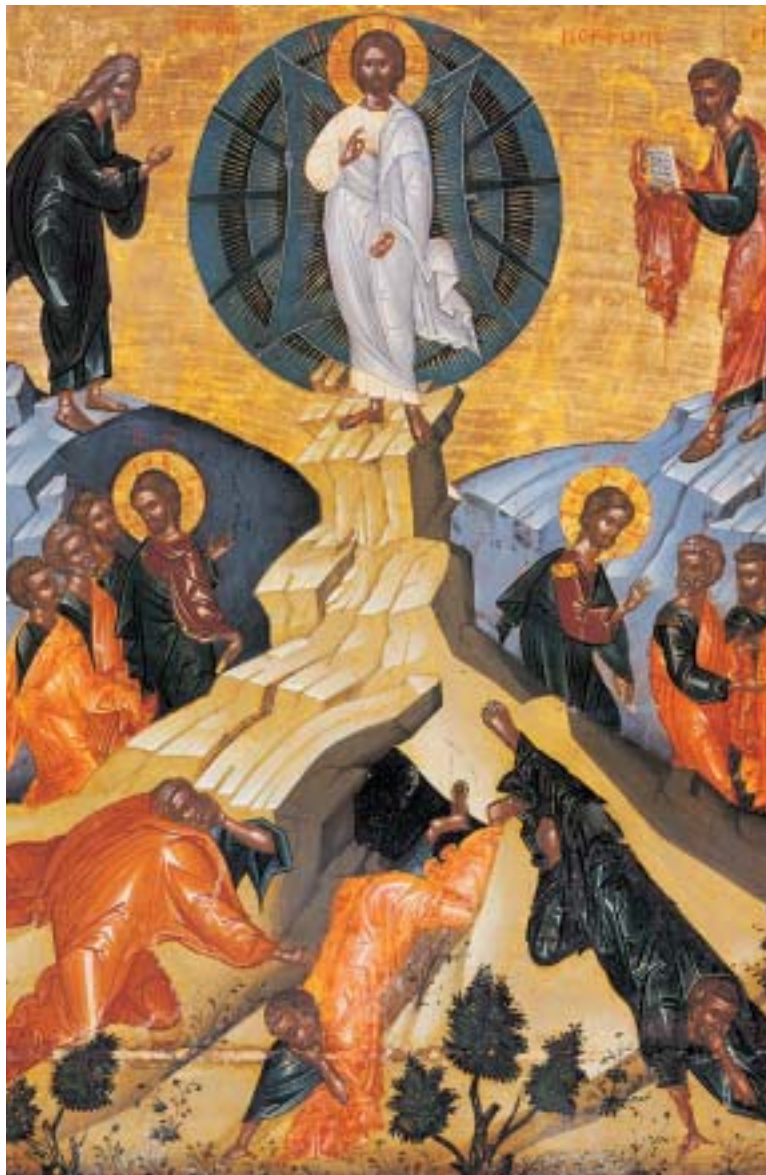
πού ὑπῆρχε καί θά ὑπάρχει πάντοτε. Ὅπως τό Ἄκτιστο Φῶς, πού φανερώθηκε κατά τή Μεταμόρφωση στους Μαθητές, ὑπῆρχε ἐξαρχῆς καί παραμένει αἰώνια στή θεανθρώπινη ὑπόσταση τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καί ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πού ἦρθε στόν κόσμο μέ τόν Χριστό, φανερώνεται μερικές φορές στους πιστούς, ὡς προανάκρουσμα τοῦ Μέλλοντος Αἰῶνος.

Ἡ μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου καί ἡ προοπτική τῆς μεταμόρφωσης τοῦ καθενός ἀνθρώπου βρίσκονται σέ ὀργανική καί λειτουργική σχέση μεταξύ τους. Ἔχουμε συνάντηση τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ κτιστοῦ καί τοῦ ἀκτίστου. Ἡ μεταμόρφωση βρίσκεται σέ ἄμεση σχέση μέ τήν ἐνανθρώπιση. Ὁ Θεός γίνεται «ὡς εἰς ἐξ ἡμῶν» καί ἡ μεταμόρφωση φανερώνει αὐτό πού πρέπει νά γίνουμε ἐμεῖς. Στή μεταμόρφωση μετέχει ὁ Θεός καί ὁ ἀνθρώπος. Μετέχει ὅλη ἡ φύση καί ἡ κτίση. Μεταμορφώνεται τό πνεῦμα, ἀλλά καί τό σῶμα. Πρόκειται γιά τή μεταμόρφωση τοῦ ὅλου ἀνθρώπου καί τῆς καθόλου δημιουργίας. Ἐχει, ἐπομένως, ἡ μεταμόρφωση καθολική σημασία.

Ὁ Χριστός, μέ τή μεταμόρφωση, ἔδειξε στόν κόσμο τό ἀληθινό του πρόσωπο καί τό μυστήριο τῆς παρουσίας του.

Δέν εἶναι μόνο ἄνθρωπος, εἶναι καί Θεός. Προσέλαβε τήν κτιστή ἀνθρώπινη φύση. Ὅμως, στή μεταμόρφωση φάνηκε καί ἡ ἄκτιστη θεία λαμπρότητα καί δόξα του. Στόν κόσμο μας παρουσιάστηκε ὡς ἀνθρώπινη καί θεία παρουσία. Ἡ προαιώνια θεία φύση Του εἰσέρχεται στόν κόσμο καί ἐνανθρωπίζεται. Τό ἄκτιστο συναντᾶ καί προσλαμβάνει τόν κτιστό ἄνθρωπο καί τόν θεώνει. Αὐτό εἶναι ἕνα ἀρχικό ἀλλά βαθύτατο οὐσιαστικό στοιχεῖο τοῦ γεγονότος τῆς μεταμόρφωσης.

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ μᾶς δείχνει τί ἀκριβῶς εἶναι ἡ ὀρθόδοξη θεολογία. Ἀπό τή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας γνωρίζουμε ὅτι ἡ θεολογία δέν εἶναι στοχασμός καί ἐγκεφαλικές γνώσεις, ἀλλά μέθεξη τῆς θεοποιου ἐνεργείας, θεωρία τοῦ ἀκτίστου Φωτός καί, βεβαίως, θέωση τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν κάνουμε λόγο γιά θεολογία, ἐννοοῦμε ἐμπειρία καί θεοπτία.

Ἡ ὑπεράσπιση τῆς ἀξιοπρέπειας τῶν τέ

Μέ ιδιαίτερη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 26 Ἰουνίου στο Ἐυρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, τὸ διεθνές σεμινάριο με θέμα «Ἐφαρμόζοντας τὸν Ἐυρωπαϊκὸ Κοινωνικὸ Πυλώνα: Ὁ ρόλος τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Θρησκειῶν», πού φιλοξενήθηκε ἀπὸ τὴν πρώτη Ἀντιπρόεδρο κ. Mairead McGuinness, ἐπιφορτισμένη ἀπὸ τὸ Ἐυρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἀρθροῦ 17 τῆς Συνθήκης τῆς Λισαβόνας γιὰ τὸν διάλογο μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, τῆς θρησκείας, τῆς φιλοσοφικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς ὀργανώσεως, καὶ ἡ ὁποία, ἀπὸ κοινῶν μετὰ τὸν Luca Jahier (Πρόεδρος τῆς Ἐυρωπαϊκῆς Κοινωνικῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς) ἀνοίξε μετὰ εἰσαγωγικῆς σκέψεως τὴ συνάντηση. Στὸ πρόγραμμα ὑπῆρχαν δύο στρόγγυλες τράπεζες: Α: «Ἡ ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια στὴν ἐργασία» καὶ Β: «Πρωθῶντας μιὰ συμπεριληπτικὴ καὶ ἀλληλέγγυα εὐρωπαϊκὴ κοινωνία».

Στὶς στρόγγυλες τράπεζες ἔλαβαν μέρος ἐκπρόσωποι ἀπὸ εὐρωπαϊκοὺς φιλανθρωπικοὺς ὀργανισμοὺς καὶ τῆς μεγάλης μονοθεϊστικῆς παραδόσεως [Χριστιανισμός (Ὁρθόδοξία, Ρωμαιοκαθολικισμός, Μεθόδιστές κ.α.), Ἰουδαϊσμός, Ἰσλάμ], ἐνῶ δόθηκε ἐπαρκὴς χρόνος γιὰ συζήτηση. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος ἦταν ὁ μόνος ὀρθόδοξος ὁμιλητὴς καὶ ἔλαβε μέρος στὴν πρώτη στρόγγυλη τράπεζα. Στὴν ὁμιλία του τόνισε τὴ θεολογικὴ σημασία τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, ἀνεξαρτήτως φύλου καὶ θρησκείας, ὡς «εἰκόνας» τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀξίωση γιὰ ἀξιοπρεπεῖς συνθήκες ἐργασίας πού γεννᾷ ἢ προσέγγιση αὐτῆ, ἐνῶ χαιρέτισε τὴ σημασία τοῦ Ἐυρωπαϊκοῦ Κοινωνικοῦ Πυλώνα, πού κινεῖται πρὸς τὴ σωστὴ κατεύθυνση καὶ ζήτησε αὐτὸ νὰ μὴν μείνει ἀπλῶς ἓνα θεωρητικὸ ὄραμα. Ὑπογράμμισε, ἐπίσης, τὸ κοινωνικὸ ἔργο πού αὐτὴ τὴ στιγμή ἐπιτελεῖ ἡ Ἐκκλησία, μέσῳ τῶν Μητροπόλεων τῆς, σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Τὴ συνάντηση ἔκλεισε ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐυρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου κ. Antonio Tajani, ὁ ὁποῖος ἐπέμεινε στὸν θετικὸ ρόλο πού παίζουν σήμερα οἱ θρησκείες στὴν Ἑυρώπη γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἐνσωμάτωση ὅλων τῶν Ἐυρωπαίων πολιτῶν.

Παρακάτω ἀκολουθεῖ ἡ ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Ἰγνατίου:
«Ξεκινώντας τὴν τοποθέτησή μου θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ εὐχαριστήσω θερμὰ τὸν Πρόεδρο καὶ τὴν Ἀντιπρόεδρο τοῦ Ἐυρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, καθὼς καὶ τὸν Γεν. Γραμματέα τῆς Συνέλευσης τῶν Ἐυρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν γιὰ τὴν τιμητικὴ αὐτὴ πρόσκληση, πού μου δίνει τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί σας καὶ νὰ μοιραστῶ σκέψεις καὶ προβληματισμοὺς γιὰ ἓνα φλέγον θέμα, ὅπως αὐτὸ τοῦ Ἐυρωπαϊκοῦ Πυλώνα Κοινωνικῶν Δικαιωμάτων καὶ τοῦ ρόλου τῶν θρησκευτικῶν παραγόντων στὴν ἐφαρμογὴ του. Θὰ ἤθελα ἐξαρχῆς νὰ διευκρινίσω ὅτι δέν εἶμαι εἰδικός τῶν εὐρωπαϊκῶν θεμάτων οὔτε τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων. Εἶμαι ἓνας Ὁρθόδοξος Ἐπίσκοπος, δεσμευμένος στὸ εὐρωπαϊκὸ ὄραμα, ὁ ὁποῖος προέρχεται ἀπὸ μιὰ χώρα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ Νότου, τὴν Ἑλλάδα, μιὰ χώρα ἡ ὁποία βρέθηκε πολλές φορές, γιὰ ἀρνητικὸς λόγους, στὸ κέντρο τῆς ἐπικαιρότητας. Γι' αὐτὸ καὶ θὰ μιλήσω γιὰ τὸ νευραλγικὴν σημασίας ὑπὸ συζήτηση θέμα ὡς ἀπλὸς Ἐπίσκοπος καὶ ποιμένας καὶ ὄχι ὡς τεχνοκράτης ἢ εἰδικός τῶν ἐν λόγῳ ζητημάτων. Αὐτὸ εἶναι νομίζω τελικὰ καὶ τὸ ζητούμενο ἀπὸ ἐμένα: τί ἔχει νὰ πεῖ, ἀπὸ τὴ δική του σκοπιά, ἓνας θρησκευτικὸς λειτουργός μετὰ τὴν εὐθύνη μιᾶς θρησκευτικῆς κοινότητας, ὀρθόδοξης χριστιανικῆς ἐν προκειμένῳ, γιὰ τῆς ἀξιοπρεπεῖς συνθήκες ἐργασίας, γιὰ τὸν Ἐυρωπαϊκὸ Πυλώνα Κοινωνικῶν Δικαιωμάτων, ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα γιὰ τὴν κοινωνικὴ συνοχή καὶ τὸ μέλλον τῆς κοινωνικῆς Ἑυρώπης.

Ἐπιτρέψτε μου στὸ ξεκίνημα τῆς τοποθέτησής μου νὰ θυμίσω ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς γεννήθηκε ταπεινὰ καὶ ἔζησε ταπεινὰ, συναναστρεφόμενος συχνὰ ἀνθρώπους τῶν κατώτερων κοινωνικῶν τάξεων, ἀνθρώπους τοῦ μόχθου καὶ τῆς ἐργασίας. Ὁ ἴδιος, ἂν καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἄσκησε ἀπὸ μικρὸς τὸ χειρωνακτικὸ ἐπάγγελμα τοῦ μαραγκοῦ, ἐνῶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μαθητῆς τοῦ ἦταν ψαράδες. Εἶναι, ἐπίσης, χαρακτηριστικὸ ὅτι στοὺς λόγους καὶ τῆς παραβολῆς Του συχνὰ ἀναφέρεται σὲ βοσκούς καὶ ποιμένες, μετὰ τοὺς ὁποῖους παρομοιάζει τὸν ἑαυτὸ Του καὶ τὴν ἀποστολή Του, ἐνῶ σύμφωνα μετὰ τῆς εὐαγγελικῆς διηγήσεως τὴ γέννησή Του βοσκοὶ τὴν ἀναγγέλλουν καὶ τὴν δοξολογοῦν. Μετὰ ἄλλα λόγια, εὐθύς ἐξαρχῆς οἱ εὐαγγελικῆς μαρτυρίες γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ εἰσάγουν τὴν ἱερότητα ἀλλὰ καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια τῆς ἐργασίας, ὅσο ταπεινὴ καὶ ἐάν εἶναι αὐτή, μιὰ ἱερότητα καὶ ἀξιοπρέπεια πού πηγάζουν ἀπὸ τὴ μοναδικότητα, τὴ θεμελιώδη ἱερότητα καὶ ἀξιοπρέπεια τοῦ κάθε ἀνθρώπινου προσώπου, πού σύμφωνα μετὰ τὴ χριστιανικὴ ἀντίληψη

εἶναι εἰκόνα τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ κάθε ἀνθρώπινη ἐργασία καὶ ἔργο, καὶ ὄχι μόνο τὰ λεγόμενα «πνευματικά», ἔχουν σημασία γιὰ τὴν καταξίωση καὶ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅλου τοῦ κόσμου. Ἀναλαμβάνοντας μετὰ τὴν Ἐνσάρκωσή του ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὅλη τὴν ἀνθρώπινη φύση καὶ Ἱστορία, κάθε πλευρὰ καὶ κάθε πτυχὴ τῆς ζωῆς μας, ἀναλαμβάνει καὶ μεταμορφώνει καὶ τὸν ἀνθρώπινο μόχθο, τὴν ἐργασία καὶ τὸ ἐπάγγελμα, ὑπερβαίνοντας ἐκεῖνη τὴν ἀντίληψη πού τὰ θέλει νὰ

εἶναι μέσα πλουτισμοῦ καὶ ἱκανοποιήσεως ἀτομικῶν, ἐγωιστικῶν ἀναγκῶν καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ μεταποιώντας τα, μετὰ τὴν ἐμπρακτὴ ἀγάπη καὶ ἀλληλεγγύη, σὲ ἀφορμὴ καὶ μέσα κοινωνίας μετὰ τὸν συνάνθρωπο καὶ τὸν Θεό. Γι' αὐτὸ καὶ στὴ χριστιανικὴ ἀντίληψη δέν ἔχουν θέση στάσεις καὶ κατανοήσεις πού ἀμαυρώνουν, ἔστω καὶ στὸ ἐλάχιστο, τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο, ἀντιλήψεις καὶ συμπεριφορῆς πού ἐργαλειοποιοῦν τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο καὶ τὸ ὑποτάσσουν σὲ ἀλλότρια συμφέροντα, λησμονώντας ὅτι «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος» (Μτ. 4:4, Λκ. 4:4), καὶ ὅτι ὅπως τὸ Σάββατο, ἔτσι καὶ ἡ ἐργασία ἢ ἡ οἰκονομία ἔγιναν γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ ὄχι τὸ ἀντίστροφο (πρβλ. Μκ, 2:27).

Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι συμπεριφορῆς ἀπαξίωσης καὶ ἐκμετάλλευσης τῆς ἐργασίας τοῦ πλησίον καὶ μεροληψίας σὲ βάρους τῶν φτωκῶν ἀποδοκιμάζονται ρητῶς στὴν χριστιανικὴ παράδοση. Ἡ Ἐπιστολὴ Ἰακώβου στὴν Κ.Δ. μιλάει μετὰ σκληρὰ λόγια γιὰ τὴν ἀποστέρηση τοῦ μισθοῦ τῶν ἐργατῶν,¹ ἐνῶ μεταγενέστεροι διδάσκαλοι καὶ Πατέρες τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καταδικάζουν μετὰ αὐστηρότητα ἀνάλογες συμπεριφορῆς, ὅπως καὶ διακρίσεις μετὰ βάση τὸ φύλο, τὴν φυλὴ, τὴν κοινωνικὴ ἢ πολιτισμικὴ προέλευση, κ.λπ. Στὰ κείμενα πολλῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας προβάλλεται, μάλιστα, ἡ ἰδέα τῆς ἱερότητας τῶν φτωκῶν, πού θεωροῦνται οἱ κατεξοχὴν φίλοι τοῦ Θεοῦ.² Ἔτσι, ἡ ἀλληλεγγύη καὶ ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, τὸ συμπάσχειν καὶ συνωδίνειν μετὰ τὰ θύματα τῆς Ἱστορίας, δέν ἀποτελεῖ γιὰ τὸν χριστιανὸ ἓνα καθῆκον ἀπλῶς, μετὰ τῶν πολλῶν ἄλλων, τὸ ὁποῖο ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσει προκειμένου νὰ ἐπιτύχει τὴν εὐνοια τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς μέλλουσας κρίσεως, ἀλλὰ συνιστᾷ τὸν τρόπο ζωῆς πού μᾶς ἔδειξε ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς, ὁ ὁποῖος ρητῶς μᾶς δίδαξε νὰ ἀναγνωρίζουμε τὸ πρόσωπό Του στὰ πρόσωπα τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν μας, στὸ πρόσωπο τοῦ κάθε πλησίον, τοῦ φτωχοῦ, τοῦ πενιασμένου, τοῦ ξένου, τοῦ περιθωριακοῦ. Δέν χρειάζεται, στὴν προκειμένη περίπτωση, παρὰ νὰ φέρουμε στὸ νοῦ μας τὰ πολὺ γνωστὰ βιβλικὰ παραδείγματα τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη (Λκ. 10:25-37)

ΚΝΩΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

καί τῆς μέλλουσας κρίσης (Mt. 25:31-46), γιά νά ἀποκτήσουμε μιά ἐπαρκή εἰκόνα τοῦ πῶς ἐννοεῖται στήν χριστιανική προοπτική ἡ ἀγάπη, ἡ ἀλληλεγγύη καί ἡ δικαιοσύνη. Ὅπως ἔγραφε ὁ Ρῶσος χριστιανός φιλόσοφος καί ἐπαναστάτης Νικολάι Μπερδιάγιεφ, ἀπκλώντας ἐν προκειμένῳ τό πνεῦμα ἀλλά καί τό γράμμα τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν Ἰακώβου (2:14-18) καί Α΄ Ἰωάννου (4:20-21), «τό νά παλεύω γιά τό ψωμί μου εἶναι πρόβλημα ὕλικό, ἀλλά τό νά παλεύω γιά τό ψωμί τοῦ διπλανοῦ μου εἶναι πρόβλημα πνευματικό».³ Οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καταδίκασαν ἀπερίφραστα, ἐπίσης, τήν ἐκμετάλλευση τῆς ἐργασίας καί τή συγκέντρωση τοῦ πλοῦτου στά χέρια τῶν ὀλίγων, καθώς καί τήν κοινωνική ἀδικία τήν ὁποία ἀρνήθηκαν νά ἀποδεχτοῦν ὡς θέλημα Θεοῦ.⁴

Προερχόμενος, λοιπόν, ἀπό μιά τέτοια θρησκευτική καί πνευματική παράδοση δέν μπορῶ παρά νά χαιρετίσω μέ ἱκανοποίηση καί νά θεωρήσω πολύ σημαντικά βήματα πρός τή σωστή κατεύθυνση τά ὅσα ὁ Εὐρωπαϊκός

Πυλώνας Κοινωνικῶν Δικαιωμάτων προβλέπει γιά τό θέμα πού μᾶς ἀπασχολεῖ, καί μάλιστα τά σχετικά μέ τίς ἀξιοπρεπεῖς καί ἀσφαλεῖς συνθήκες ἐργασίας, τήν κοινωνική προστασία καί τήν προστασία τῆς ὑγείας καί τῆς ἀσφάλειας στήν ἐργασία, τό ἐπίπεδο ἀμοιβῶν καί ἀξιοπρεποῦς διαβίωσης, τήν ἀποτροπή τῆς φτώχειας τῶν ἐργαζομένων, τήν ἰσορροπία μεταξύ ἐπαγγελματικῆς καί προσωπικῆς ζωῆς κ.ἄ. Χωρίς νά θέλω ἐπ' οὐδενί νά ἀκυρώσω τήν πρόοδο πού

ἀντιπροσωπεύουν οἱ παραπάνω προβλέψεις, δέν θά μπορούσα νά μὴν ἐπισημάνω ὅτι αὐτές πόρρω ἀπέχουν ἀπό τήν πραγματικότητα πού βιώνουν σήμερα πολλοί λαοί στήν Εὐρώπη, ὅπου ἡ ἐλαστικοποίηση καί ἡ προσωρινότητα τῶν μορφῶν ἐργασίας, ἡ κατάχρηση τῶν αὐτῶν συμβάσεων καί ἡ φτωχοποίηση ὀλοένα καί μεγαλύτερων στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ κερδίζουν συνεχῶς ἔδαφος. Ἄν δέ στραφῶ στήν περίπτωση τῆς χώρας μου, τῆς Ἑλλάδος, πού δοκιμάζεται τά τελευταῖα ὀκτώ χρόνια ἀπό τήν βαθεῖα οικονομική κρίση, τή μαζική ἀνεργία τῶν νέων, τά ὅλα καί μεγαλύτερα κύματα μετανάστευσης στό ἐξωτερικό καί τή διαρροή ἐγκεφάλων, τήν ἔξαρση τοῦ μεταναστευτικοῦ καί προσφυγικοῦ προβλήματος, τήν κατάρρευση τοῦ συστήματος ὑγείας καί ἰατροφαρμακευτικῆς περίθαλψης, τήν ἀχρήστευση τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί τήν ἐντεινόμενη ἐλαστικοποίηση τῶν μορφῶν ἐργασίας, τούς μισθοῦς πείνας καί τή φτωχοποίηση τῆς ἀλλοτε εὐημερούσας μεσαίας τάξης, τή δημογραφική κρίση, τήν κατακόρυφη αὔξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀστέγων, καί ἐν γενεῖ ὅλα ὅσα θυμίζουν αὐτό πού θά ὀνομάζαμε ἀνθρωπιστική κρίση, τότε, οἱ κατά τά ἄλλα θετικές προβλέψεις καί πρόοδοι τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πυλώνα Κοινωνικῶν Δικαιωμάτων μοιάζουν μέ κενό γράμμα καί εὐχολογία πού δέν ἀπαντοῦν στίς ἀνάγκες καί τίς προσδοκίες τῶν πολιτῶν τῆς Εὐρώπης καί ἰδιαίτερα τῶν νέων, καθώς βρίσκονται σέ πλήρη ἀναντιστοιχία μέ τήν ὀλοένα ἐπιδεινούμενη πραγματικότητα πού οἱ πολῖτες βιώνουν.

Γιά τήν ὑπέρβαση τῆς ἀντίφασης μεταξύ ὁραίων λόγων καί θλιβερῆς πραγματικότητας μεγάλη σπουδαιότητα ἀποδίδεται στά μέσα καί τά μέτρα ἐφαρμογῆς τῶν ὅσων προβλέπει ὁ Εὐρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικῶν Δικαιωμάτων, καθώς καί στήν ἐγγραφή στόν εὐρωπαϊκό προϋπολογισμό σχετικῶν κονδυλίων γιά τήν ἐμπέδωση, ὑλοποίηση καί ἐφαρμογή τῶν προβλέψεων αὐτῶν. Ὅπως τονίζεται καί σέ σχετικές παρεμβάσεις τοῦ χριστιανικοῦ εὐρωπαϊκοῦ οργανισμοῦ «Εὐρωδιακονία» (Eurodiaconia), τό βασικό ἐρώτημα εἶναι πῶς οἱ ἀρχές τοῦ Κοινωνικοῦ Πυλώνα, οἱ ὁποῖες δέν

εἶναι ἐκτελεστές, μποροῦν νά μεταφραστοῦν σέ σημαντικές κοινωνικές ἀλλαγές καί μεταρρυθμίσεις καί πῶς οἱ προβλέψεις καί οἱ πρόνοιες τοῦ Πυλώνα αὐτοῦ δέν θά μείνουν ἀνεργές, ὅπως συνέβη μέ ἄλλες σημαντικές πρωτοβουλίες πού ἀπέβλεπαν στήν οἰκοδόμηση μιᾶς πύο κοινωνικῆς Εὐρώπης.

Νομίζω, ὅμως, πῶς πάνω ἀπ' ὅλα αὐτό πού πρέπει νά γίνεῖ συνείδηση καί στήν περίπτωση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πυλώνα Κοινωνικῶν Δικαιωμάτων εἶναι τό τί διακυβεύεται σέ σχέση μέ τό μέλλον τῆς Εὐρώπης. Ὅπως σημειῶνε σχετικά, σέ ἀνάλογη συνάντηση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, σύγχρονος Ἑλληνας Ὁρθόδοξος θεολόγος,⁵ ἐάν τὸ εὐρωπαϊκό ὄραμα θέλει νά ἀνακτήσει τή δυναμική καί τήν αἴγλη του, καθώς καί τήν ἱκανότητά του νά συν-ἐνώνει καί συνεγεῖρει ἀνθρώπους διαφορετικῶν καταβολῶν, τότε ὀφείλει νά ὑπερβῆ τήν κυρίαρχη σήμερα ἀντίληψη μιᾶς Ἐνωσης πού προσδιορίζεται ἀπό οικονομικούς κανόνες καί μέτρα λιτότητας. Ὅπως ἔχει

ἤδη ἐπισημανθεῖ σέ κείμενο τοῦ Συμβουλίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (ΚΕΚ), μέ τίτλο Πέρα ἀπό τήν Εὐημερία, «δεκαετίες πρῖν, ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση ἐγκαινίασε τή λειτουργία τῆς ὡς ἕνα ἐμπνευσμένο ἔργο εἰρήνης καί καταλλαγῆς», ἐνῶ «ἀπό τήν ἀρχή τῆς λειτουργίας τῆς, ἡ πρωταρχική κινητήρια δύναμη γιά τήν οἰκοδόμηση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης ἦταν ἡ ἐπίτευξη στόχων μέ σαφῶς εὐρύτερο περιεχόμενο ἀπό αὐτό τῆς

οἰκονομικῆς συνεργασίας». Αὐτή ἡ ρωμαλέα δήλωση ἐπαναφέρει στόν νοῦ μας τήν ἱστορική διακήρυξη τῶν Εὐρωπαϊκῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν τό 2001, σύμφωνα μέ τήν ὁποία «χωρίς κοινές ἀξίες, ἡ ἐνότητα δέν θά διαρκέσει». Ἐρχόμαστε ἔτσι ἀντιμέτωποι μέ τό κρίσιμο ζήτημα τῶν κοινῶν ἀξιῶν, καθώς καί μέ τό ὄραμα τῶν θεμελιωτῶν ἢ τῶν ξεχωριστῶν ἡγετῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, ὅπως ὁ πρῶν Πρόεδρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Jacques Delors, ὁ ὁποῖος ὑποστήριζε ὅτι «δέν θά πραγματώσουμε τό ὄραμα γιά τήν Εὐρώπη βασιζόμενοι ἀποκλειστικά καί μόνο στή νομική πραγματογνωμοσύνη ἢ τήν οικονομική ἐπάρκεια. Ἐάν δέν καταφέρουμε νά δώσουμε ψυχὴ στήν Εὐρώπη... τότε θά ἀποτύχουμε».

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἰακ. 5:4: «Κραυγάζει ὁ μισθός τῶν ἐργατῶν πού θέρισαν τά χωράφια σας καί τὸν ὁποῖο ἐσεῖς τοῦς τὸν στερήσατε! Καί οἱ κραυγῆς τῶν θεριστῶν ἔχουν φτάσει στά ἀφτιά τοῦ Κυρίου τῶν Δυνάμεων!». Πρβλ. Θ. Ν. Παπαθανασίου, «Παράδοση καί σύγχρονες κοινωνικές διεκδικήσεις. Μερικές ἀγιογραφικές καί πατερικές θέσεις πάνω στό πρόβλημα τῆς ἀποστερήσεως», Σύναξη, τχ. 1, 1982, σσ. 29-34.
2. Βλ. Θ. Ν. Παπαθανασίου, «Προοπτικές τῆς Πατερικῆς σκέψης γιά μιά θεολογία τῆς ἀπελευθέρωσης», στό Π. Καλαϊτζίδη (ἐπιμ.), Βιβλική θεολογία τῆς ἀπελευθέρωσης, πατερική θεολογία καί ἀμφισβησίες τῆς νεωτερικότητας σέ ὀρθόδοξη καί οἰκουμενική προοπτική, Ἰνδικτος, Ἀθήνα 2012, σσ. 145-147.
3. Ν. Μπερδιάγιεφ, Οἱ πηγές καί τό νόημα τοῦ Ρωσικοῦ Κομμουνισμοῦ, μτφρ. Ε. Νανιός, Π. Πουρναρᾶς, Θεσσαλονίκη, σ. 265.
4. Θ. Ν. Παπαθανασίου, «Προοπτικές τῆς Πατερικῆς σκέψης γιά μιά θεολογία τῆς ἀπελευθέρωσης», σ. 159.
5. Βλ. P. Kalaitzidis, «The Future of Europe-Reflections for the EU by 2025», προσβάσιμο στό http://www.acadimia.org/images/pdf_doc_more/2017/Jul/2017_07_07_file_01.pdf/. Πρβλ. <http://acadimia.org/nea-anakoinoseis/delta-typou/451-dia-thrhiskeiaki-synantisi-sto-evropaiko-koinovoylio-gia-to-mellon-tis-evropis-me-ti-symmetoxi-tou-diefthynti-tis-akadimias-theologikon-spoudon>.

Ναυτική Έβδομάδα 2018

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΟΥΚΑ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ «ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ»

Πέρασε πλέον στον ιστορικό χρόνο η 4η κατά σειρά «Ναυτική Έβδομάδα στον Βόλο 2018» και προστέθηκε και αυτή στις επιτυχημένες διοργανώσεις του θεσμού, που επανακαθιερώθηκε από το 2015 και συνεχίζει να αφήνει τό ξνκος της στις καλοκαιρινές δραστηριότητες πολιτισμού της περιοχής μας.

Οι δράσεις και εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν και πάλι στο παραλιακό μέτωπο του Βόλου, από την αυλή του πάντοτε φιλόξενου ΄Αθανασάκειου ΄Αρχαιολογικού Μουσείου, στο σημείο αναφοράς, τον προαύλειο χώρο του ΄Ιερου Ναού ΄Αγίων Κωνσταντίνου και ΄Ελένης, αλλά και σε άλλους χώρους, στην Αίθουσα Terminal του Λιμένος Βόλου και στην παραλία του ΄Αναύρου, από τη Δευτέρα 11 έως και την Κυριακή 17 ΄Ιουνίου 2018.

Στη διοργάνωση, που τελείωσε, χωρίς να ολοκληρωθεί την Κυριακή 17 ΄Ιουνίου, συνεργάστηκαν και πάλι με τον Φορέα Πολιτισμού της ΄Ιερῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος & ΄Αλμυρού, «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του Πολιτιστικού ΄Αποθέματος», ο ΄Οργανισμός Λιμέ-

βαλά, Πρόεδρο του ΄Ελληνογαλλικού Συνδέσμου Βόλου.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό της φετινῆς διοργάνωσης ήταν και η διάρκεια, δεδομένου ότι δράσεις και εκδηλώσεις ξεκίνησαν μία εβδομάδα πριν την επίσημη έναρξη, και ακόμη η «Φωτογραφική Διαδραστική Έκθεση Λαϊκών Τεχνών από την ΄Ελλάδα και άλλες χώρες», που είναι και η σύνδεση με το θεματικό έτος «Μαγνήτων Τέχνες Λαϊκές» και συνεχίζεται στην Αίθουσα Terminal του Λιμένος Βόλου.

Πολλές δράσεις και εκδηλώσεις είχε η «Ναυτική Έβδομάδα στον Βόλο 2018». Κύρια έκφραση υπήρξε από τα τοπικά μουσικά σχήματα, Φιλαρμονική Δήμου Βόλου, Κιθαριστική ΄Ορχήστρα Βόλου, και μεγάλη αναφορά στην εκπαίδευση, Μουσικό Σχολείο Βόλου, Β΄ Γυμνάσιο ΄Αλμυρού, Δημοτικό Σχολείο «΄Αγιος ΄Ιωσήφ», στον Ναυταθλητισμό, Ναυτικός Ο.Β.- Α. - ΄Ομιλος Φ.Α. και στον Προσκοπισμό, στους έρασιτέχνες ψαράδες, χωρίς να απουσιάζουν και οι εικαστικές τέχνες, οι γευστικές απολαύσεις, ο λόγος και η ψυχαγωγία «ταξιδεύοντας εν πλώ».

νος Βόλου (Ο.Λ.Β.), η Περιφερειακή ΄Ενότητα Μαγνησίας & Β. Σποράδων, ο Δήμος Βόλου, (Δ.Ο.Ε.Π.Α.Π.-ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.), οι φορείς της Γαλλοφωνίας, η ΄Εφορεία ΄Αρχαιοτήτων Μαγνησίας, οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας ΄Εκπαίδευσης, τό Κεντρικό Λιμεναρχείο Βόλου, Σωματεία Προσκόπων, Ναυταθλητικά σωματεία και πολιτιστικοί φορείς.

΄Η ιδρυμένη από ΄Ελληνες Φωκαείς μεσογειακή πόλη της Μασσαλίας της Γαλλίας, ήταν η τιμώμενη πόλη έφέτος. ΄Η παρουσίαση του Μουσείου των ΄Ευρωπαϊκών και Μεσογειακών Πολιτισμών (MuCEM) της Μασσαλίας, έγινε από τον επιμελητή της μόνιμης έκθεσης του Μουσείου κ. Edouard de Laubrie και τη συνεργάτιδά του κυρία Λουΐζα Καραπιδάκη. ΄Η παρουσίαση της σύγχρονης πόλης της Μασσαλίας, με παράλληλη απαγγελία λογοτεχνικών και ποιητικών αποσπασμάτων, έγινε από τον ήθοποιό και κάτοικό της Gilbert Traina, που ήλθε για τον λόγο αυτό από τη Γαλλία.

΄Εξαιρετική ήταν η αναφορά στην ζωή και τό έργο του μεγάλου Φιλέλληνα φιλόσοφου ROGER MILLIEUX, εκ Μασσαλίας, τόσο από τό έντυπο που κυκλοφόρησε, όσο και από την κυρία Μαίρη Τσακνάκη-Γα-

Φέτος, όμως, είχαμε και... παρέμβαση του καιρού. Για τον λόγο αυτό η συναυλία της Φιλαρμονικής του Δήμου Καλαμάτας έγινε στο Πνευματικό Κέντρο της Μητροπόλεώς μας. ΄Εκει παρουσιάστηκε τό έργο, «΄Ο θρίαμβος των ΄Αργοναυτών» του Robert Sheldon σε πρώτη πανελλήνια εκτέλεση, που τόσο έντυπωσίασε, που απέσπασε την πρόταση του Μητροπολίτη μας για μετάκληση της Φιλαρμονικής και στην επόμενη διοργάνωση.

Τό κλείσιμο των εκδηλώσεων έγινε ανάμεσα σε... βεγγαλικά, ευχαριστίες, διαβεβαιώσεις και επαίνους.

΄Ο Σεβ. Μητροπολίτης μας και πρόεδρος της «Μαγνήτων Κιβωτού» κ. ΄Ιγνάτιος αισθάνεται βέβαιος, πλέον, ότι η Ναυτική Έβδομάδα στην πόλη μας έγινε θεσμός και αναδεικνύει τη συνεργασία με όλους τους φορείς, οι οποίοι συμβάλλουν κάθε χρόνο στην επιτυχία της διοργάνωσης.

Στην Μεσογειακή πόλη της ΄Αλεξάνδρειας της Αιγύπτου ανακοινώθηκε ότι θα είναι αφιερωμένη η επόμενη «Ναυτική Έβδομάδα στον Βόλο 2019». Τό ξεχωριστό, τούτη τη φορά, θα είναι ότι οι δράσεις και οι εκδηλώσεις θα γίνονται καθόλη την περίοδο μέχρι τον ΄Ιούνιο του 2019, με ακόμη πιο έντονη συμμετοχή της ίδιας της τιμώμενης πόλης. ●

«Εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου»

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ, ΩΣ ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΟΥ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΑΡΙΣΗΣ & ΤΥΡΝΑΒΟΥ,
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΙΟΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΝ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ & ΤΥΡΝΑΒΟΥ κυρού ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ 2018

«Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι...
ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν»
(Ἄποκ. 14' 13)

Μακαριώτατε σεπτέ Προκαθήμενε τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμε,
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν ἀρχῶν,
Πενθηφόρε κλῆρε καὶ λαέ τῆς χηρευσάσης αὐτῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Τὴν νύχτα τῆς 26ης Ἰουνίου ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, τὸν ὁποῖον παιδιόθεν ἐπόθησε καὶ μέ ζῆλο διακόνησε ἕως ἐσχάτης του ἀναπνοῆς, ὁ προσφιλέστατος ἐν Χριστῷ Ἀδελφός κυρός Ἰγνάτιος, ρέκτης καὶ φιλόστοργος Πνευματικός Πατέρας καὶ Ποιμενάρχης, ἐπὶ 24ετία, τῆς θεοσώστου αὐτῆς Ἐπαρχίας.

Μέ βαθεῖα συγκίνηση καὶ κατ' ἄνθρωπον ὀδύνη, ὡς τοποτηρητῆς τῆς χηρευσάσης Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, προσέρχομαι νά ἀπευθύνω τὸν τελευταῖο χαιρετισμὸ στὸν ἐκδημήσαντα Ἐπίσκοπο, πού ὑπῆρξε, ἐμοῦ μὲν προσωπικῶς, συμπρεσβύτερος, συνεπίσκοπος, φίλος, ἀδελφός, συνοδοιπόρος, πρότυπο ἀρετῆς καὶ παράδειγμα πρὸς μίμηση, κόσμημα δέ καὶ σέμνωμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ μακαριστὸς δὲν «ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς». Δὲν ἐξεδήμησε «ἐν πολιᾷ γήρως». Κατὰ τὰ 24 ἔτη, ὅμως, σπὴ διάρκεια τῶν ὁποίων ποίμανε τὴν ἐκλογάδα του, ἔδωσε τὸ στίγμα τοῦ ἁγίου ἐπισκόπου, μέ φρόνημα χριστοκεντρικὸ, φρόνημα ἀγάπης, καταλλαγῆς καὶ ἐνόπτως· «τὰ δέ ἔργα του ἀκολουθεῖ μετ' αὐτοῦ».

Ἡ ἀρχιερατεία του ὑπῆρξε πολυκύμαντος. Μέσα, ὅμως, σπὴν τρικυμιώδη θάλασσα τῶν περιστάσεων, ἀνεδείχθη ἄξιος κυβερνήτης, ἐπιβαλλόμενος ὄχι μέ τὸ ἀγέρωχο καὶ τὸ ἐξουσιαστικὸ, ἀλλὰ μέ τὴς εὐαγγελικῆς ἀρετῆς του, οἱ ὁποῖες τὸν ἀνέδειξαν ὄντως εἰκόνα τοῦ Ἀρχετύπου, τοῦ Πράου καὶ Ταπεινοῦ τῆ καρδία Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ἀείμνηστος Ἱεράρχης σφυρηλατήθηκε καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς Ποιμαντορίας του ὡς σίδηρος ἐπὶ τοῦ ἄκμονος. Μέ ἄκρα ὑπομονή, μέ ἀπαράμιλλη καρτερία, μέ πρωτοφανή συγκωρητικότητα, μέ χριστομίμητο ταπείνωση, ἤρε τούς ποικίλους καὶ βαρυτάτους ὁμολογουμένως σταυρούς, τούς ὁποίους ὁ Ἅγιος Θεός, μέσα σπὴν παγγνωσία καὶ παναγαθότητά Του, ἔκρινε σκόπιμο νά τοῦ ἀναθέσει. Ἰλαρός, προσιτός, φιλότεκνος, ἐλε-

ήμων, ἐπιεικής, ἄκακος, ἔθεσε κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τῆς θερμῆς του ἀγάπης καὶ ἐντὸς τῆς πατρικῆς του καρδίας τούς πάντες ἀνεξαιρέτως.

Διῆλθε ἐργαζόμενος τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ ἀθόρυβα, δημιουργικά, ἀνεπίφθονα, μέ ὀρθόδοξο ἦθος, μέ σεμνότητα, μέ ἱεροπρέπεια. Προσέφερε μέ ἀφθονία στό ποιμνίό του τὴ στερεὰ πνευματικὴ τροφή τῆς Λατρείας καὶ τοῦ θείου λόγου, καὶ τὴν ἔμπρακτὴ μαρτυρία τῆς ἀγάπης. Διῆλθε εὐεργετῶν, προσάγων στὸν Θεὸ ψυχές σεσωσμένες καὶ ἐργαζόμενος ἐν ταπεινώσει, ὥστε τὴν τοπικὴ αὐτὴ Ἐκκλησία νά καταστήσει τμήμα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ταμεῖο τῶν καρπῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Γιὰ τὴν ὁμολογία του Μητροπολίτη τῆς Δημητριάδος ὁ ἀείμνηστος Ἱεράρχης κατέστη ὄντως μιά μεγάλη εὐλογία. Κοντὰ του, ὡς νεώτερος ἐπίσκοπος, γεύθηκα τὸν πλατυσμὸ τῆς ἀγάπης, σέ μιά φιλάδελφο συμπόρευση πλήρη κατανοήσεως, εὐγενείας, πνευματικῆς ἀρχοντιᾶς. Ἡ ἀπλή ὁμωσύμη μας ἔγινε ὁμοψυχία καὶ ὁμογνωμία. Ἡ σεπτὴ καὶ τόσο δοκιμασμένη μορφή του ὑπῆρξε σπληλογραφία ἐφαρμοσμένου εὐαγγελικοῦ βίου καὶ, ὅπως προεῖπα, πρότυπο καὶ ὑπόδειγμα.

Στὸ τελευταῖο του ἄθλημα, αὐτὸ τῆς ὀδυνηρᾶς ἀσθενείας, κυριολεκτικῶς διέπρεψε. Ἦρε τὸν σκόλοπα τῆς σαρκὸς μέ ἀνδρεία καὶ μέ τὸ ὄμμα τῆς ψυχῆς σταθερὰ προσηλωμένο πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς τὴν αἰώνιον καὶ μένουσαν πόλιν. Λαμπρύνθηκε ὡς χρυσὸς ἐν κωνευτηρίῳ καὶ τελειωθείς ἀποθησαυρίσθηκε πλέον στὰ ταμεῖα τοῦ Οὐρανοῦ.

Προσφιλέστατε Ἅγιε Ἀδελφέ μας, συλλειτουργέ καὶ συνεπίσκοπέ μας. Ἐσπείρες ἐν δάκρυσιν· θέρισε τώρα ἐν ἀγαλλιάσει τὰ δράγματα τῶν πολλῶν κόπων σου. Στὰ ὀλίγα φάνηκες πιστός· στὰ πολλὰ θά σέ καταστήσει ὁ Δίκαιος Κριτής. Πορεύου ἐν εἰρήνῃ καὶ χαρᾷ πρὸς τὰ θεῖα σκηνώματα. Σέ συνοδεύουν οἱ ὀλοκάρδιες εὐχῆς τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας, τὴν ὁποία λάμπρυνες μέ τὸν ἀκηλίδωτο βίό σου, τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἐπαρχίας σου, ὅλων τῶν πνευματικῶν σου τέκνων, πού γεύθηκαν τὸν πλοῦτο τῆς ἀγάπης σου. Συνηγοροῦν ὑπὲρ σου οἱ ἀδιάλειπτοι ἀγῶνες, οἱ ἀγωνίες, τὰ δάκρυα καὶ οἱ στεναγμοί σου ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου σου καὶ ὑπὲρ ὀλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας. Εἴσελθε σπὴν χαρὰ τοῦ Κυρίου σου, γιὰ νά λάβεις τὸν ἀμαρτανίνο στέφανο, «ὄν ἐπηγγεῖλατο Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν».

Τῆς Ἀρχιερωσύνης σου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεός, ἀξιωμακάριστε καὶ ἀείμνηστε Ἀδελφέ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ Αὐτοῦ, εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

ΠΑΙΔΗΣΕΙΣ...

Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΧΩΡΩΔΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ ΣΤΟ 3ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΧΩΡΩΔΙΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τήν Τετάρτη 13/6 ἡ Παραδοσιακὴ Χωρωδία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος βρέθηκε στή Θεσσαλονίκη ὅπου συμμετεῖχε σέ μιὰ ἐκδήλωση πού διοργανώθηκε ἀπό τήν κίνηση Ἐπικοινωνίας Πολιτῶν Φιλῶν, σέ συνεργασία μέ τή Χωρωδία τοῦ Πολιτιστικοῦ-Ἐξωραίστικοῦ Συλλόγου 40 Ἐκκλησιῶν Θεσσαλονίκης, μέ σκοπό τή στήριξη τοῦ Ἐκ-

κλησιαστικοῦ Ἰδρύματος «Ὁ Εὐαγγελιστής Μάρκος», πού ἔχει ἀναλάβει σημαντικό ἔργο τά τελευταῖα χρόνια τῆς στήριξης τῶν ἄγαμων καί ἀπροστάτευτων μπερῶν. Ἡ συναυλία φιλοξενήθηκε στήν αἴθουσα τοῦ Πολιτιστικοῦ Κέντρου «Ἀλέξανδρος», στή Θεσσαλονίκη, ἐνῶ παράλληλα μέ τίς διοργανώτριες συμμετεῖχαν καί οἱ Χωρωδίες τοῦ Παγκαλκιδικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης, καθώς καί τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης & Καλαμαριάς. Ἡ χωρωδία μας, μέ ἓνα ιδιαίτερο πρόγραμμα ἀγαπημένων ἔργων πού κάλυπτε ἓνα εὐρύ φάσμα τῆς Παράδοσῆς μας, ὑπό τή διεύθυνση τῆς Μασέστρου Μαρίας Σαμαρτζῆ, δέχτηκε τό παρατεταμένο ζεστό χειροκρότημα τοῦ κοινῶ καί ἀπέσπασε πολύ κολακευτικά σχόλια ὡς ἓνα πολλά ὑποσχόμενο παραδοσιακό σύνολο. Στό τέλος, ἀποδόθηκε στή Χωρωδία Τιμητικὸς Ἔπαινος.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ

Μέ μεγάλη ἐπιτυχία ὁλοκλήρωσε τίς Μεταπτυχιακές Σπουδές του στό Τμήμα Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Λευκωσίας ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἐκ τῶν στενῶν συνεργατῶν τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου. Τό θέμα τῆς Διπλωματικῆς του ἐργασίας ἦταν ἡ ἀρχιερατεία τοῦ Χριστοδούλου στή Μητρόπολη Δημητριάδος τήν περίοδο 1974-1998. Σ' αὐτήν ὁ π. Ἐπιφάνιος παρακολούθησε τήν πολυδημιουργική θητεία τοῦ ἀοιδίμου στή Μητρόπολη Δημητριάδος ἀπό τήν ἐνθρόνισή του ὡς τήν ἐκλογή του ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος. Ἐνδιαφέροντα εἶναι τά κεφάλαια τῆς μεταπτυχιακῆς διατριβῆς πού ἀφοροῦν τή διοίκηση, τήν ἐπιμόρφωση τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τήν πνευματική καλλιέργεια τοῦ ποιμνίου του, τήν καλλιέργεια τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, τή σχέση του μέ τούς νέους, τό θερμό ἐνδιαφέρον του γιά τά ἔθνη καί θέματα κ.ἄ. Ἀξιοσημείωτο εἶναι ἡ ἀξιοποίηση ἀπό τόν π. Ἐπιφάνιο ἀγνωστοῦ ὑλικοῦ γιά τόν βίο καί τή δράση τοῦ μακαριστοῦ στήν Μητρόπολη Δημητριάδος. Ἐπόπιος Καθηγητής ἦταν ὁ Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης καί τώρα Καθηγητής τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Λευκωσίας Ἀθανάσιος Καραθανάσης καί μέλη τῆς Τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς ἦταν οἱ ἐπίσης Καθηγητές τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης καί νῦν Καθηγητές τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Λευκωσίας Χρῆστος Οἰκονόμου καί Ἀνέστης Κεσελόπουλος. Ἡ Διπλωματική ἐργασία τοῦ π. Ἐπιφάνιου, ἡ ὁποία ἀξιολογήθηκε ἀπό τήν Τριμελή Ἐπιτροπή μέ βαθμό Ἄριστα θά ἐκδοθεῖ σύντομα ἀπό τό Κέντρο Μελετῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, ὡς ἔκφραση τῆς ιδιαίτερης τιμῆς πού ἔτρεφε πρὸς τό πρόσωπο τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κυροῦ Χριστοδούλου, ὁ Μητροπολίτης Κύκκου καί Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος, ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ ὁποῖου τελεῖ τό Τμήμα Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ

Τήν Χειροτονία νέου Πρεσβυτέρου τέλεσε (16/6) στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Δημητρίου Καστρῶν Ἁγιάς, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος. Πρόκειται γιά τόν Διάκονο Ἐλισαῖο, ἀδελφό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Παντελεήμονος Ἁγιάς, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τόν 2ο βαθμό τῆς Ἱερωσύνης, παρουσία τοῦ συνόλου τῶν Κληρικῶν τῆς ἐπαρχίας Ἁγιάς, τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Ἀρχιμ. Αἰμιλιανοῦ καί πλήθους πιστῶν. Στήν ὁμιλία του ὁ Σεβασμιώτατος τόνισε ὅτι ἡ χειροτονία τοῦ π. Ἐλισαίου σφραγίζει τή ζωή του ἀλλά καί τή ζωή τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς του, «πού χαίρει καί ἀγάλλεται, γιὰτί τέτοια γεγονότα δέν συμβαίνουν κάθε μέρα...».

Ὁ κ. Ἰγνάτιος ἐπεσήμανε ὅτι στό γεγονός τῆς χειροτονίας συντελοῦν τρεῖς παράγοντες: «Κατάρχας ἡ Ἁγία Τριάδα. Εἶναι τοῦ Θεοῦ ἡ κλήση καί ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι θά εἰσέλθεις στή Ἁγία τῶν Ἁγίων. Εἶσαι ὁ ἐκλεκτός τοῦ Χριστοῦ, καθώς οὐδεὶς μπορεῖ ἀπό μόνος του νά ἀναλάβει μιὰ τέτοια εὐθύνη. Ὁ δεύτερος παράγοντας εἶσαι σὺ ὁ ἴδιος, πού εἶπες τό «ναί» καί ἀναλαμβάνεις τήν εὐθύνη, ὅμως, μή φοβᾶσαι, δέν θά εἶσαι μόνος. Στήν Ἁγία Τράπεζα θά σέ περιστοιχίσουν οἱ Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, πού θά σέ διακονοῦν κάθε φορά πού θά λειτουργεῖς. Θά ἔχεις τόν λαό κοντά σου, πού εἶναι ὁ τρίτος παράγοντας. Ἱερωσύνη χωρὶς τόν λαό δέν σημαίνει κάτι. Δέν εἶναι ἀτομική ὑπόθεση ἡ Ἱερωσύνη. Εἶναι ἀποστολή Θεοῦ γιά τή διακονία τοῦ λαοῦ. Καί βέβαια, θά ἔχεις ἰσχυρούς στυλοβάτες, τούς πνευματικούς σου πατέρες, τόν π. Αἰμιλιανό, τόν ὁποῖο δημοσίως εὐγνωμονῶ, γιά τό σπουδαῖο ἔργο πού ἐπιτελεῖ καί τόν π. Νικόδημο. Τό ἔργο τους εἶναι ἡ μαρτυρία τῆς ζωντανῆς Ἐκκλησίας...».

ΓΙΟΡΤΗ ΛΗΞΗΣ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΜΑΣ ΣΤΑΘΜΟΥ

Σπίν κατάμεστη αίθουσα του Συνεδριακού Κέντρου Θεσσαλίας πραγματοποιήθηκε (13/6) η καταληκτική εκδήλωση του Βρεφονηπιακού Σταθμού της Ήρας Μητροπόλεως Δημητριάδος, με τίτλο «Ο Μικρός Πρίγκιπας». Η γιορτή άνοιξε με τη θεατρική χορογραφία «Οι 7 Ημέρες Δημιουργίας του Κόσμου», οι οποίες ήταν και ο χάρτης που οδήγησε τα παιδιά να ξεδιπλώσουν με αγάπη μία ολόκληρη εκπαιδευτική χρονιά, γεμάτη παιδαγωγικούς στόχους και συναισθηματικούς δεσμούς. Σπίν εκδήλωση παρέστη ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος, ο οποίος ευχαρίστησε τον Πρωτοσύγκελ-

λο Αρχιμ. Δαμασκνός Κιαμέτι, πού σπρίζει τό εκπαιδευτικό έργο του Σταθμού. Επίσης, ευχαρίστησε τούς γονείς γιά τήν εμπιστοσύνη τους στό Βρεφονηπιακό Σταθμό, ενώ τόνισε πώς «τό πίο σπουδαίο δημιούργημα του κόσμου είναι τά παιδιά καί εκείνοι έχουν τή χαρά ως συνδημιουργοί του Θεού νά βιώνουν ένα καθημερινό Θαύμα Ἀγάπης». Σπίν συνέχεια, οί μικροί ἥρωες, μέσα ἀπό χορογραφίες, ποιήματα, τραγούδια, ξεφύλλισαν, μπροστά στά μάτια τῶν θεατῶν, τόν μύθο του Μικροῦ Πρίγκιπα, προσφέροντας ἀπλόχερα μηνύματα ὅπως, νά μὴν σκοτώνεις τή φαντασία σου, νά μὴν καταπιέζεις τά συναισθήματά σου, νά μὴν κρίνεις τούς ἄλλους πρὶν ἀπό σένα, νά μὴν παίρνεις πολύ σοβαρά τόν ἑαυτό σου, νά μὴν ξεχνᾶς νά ἀπολαμβάνεις τή ζωή, νά μὴν φοβάσαι τό διαφορετικό, γιατί μπορεῖ νά σου μάθει κάτι, νά ἐκτιμᾶς ὅσα ἔχεις στή ζωή, καί τέλος νά ἀφήνεις ἐλεύθερους νά φύγουν αὐτούς πού ἀγαπᾶς. Τήν γιορτή ἐκλείσει ὁ Πρωτοσύγκελλος Αρχιμ. Δαμασκνός Κιαμέτις, ὁ ὁποῖος ευχαρίστησε ὅλο τό εκπαιδευτικό προσωπικό γιά τήν ἄρτια καί ὁμορφη ἐκδήλωση, ἐνῶ ἐπικεντρώθηκε σπίν φράση του βιβλίου «Μόνο μέ τήν καρδιά βλέπεις καλά. Τήν οὐσία τά μάτια δέν τήν βλέπουν», τονίζοντας ὅτι αὐτό πρέπει νά εἶναι τό μεγαλύτερο μάθημα ὄχι μόνο τῆς χθεσινῆς ἡμέρας ἀλλά καί τῆς καθημερινότητας.

ΑΠΟΦΟΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Μέσα σέ κλίμα συγκίνησης καί χαρᾶς πραγματοποιήθηκε ἡ ἀποχαιρετιστήρια γιορτούλα τῶν νηπίων, πού φοίτησαν στό Νηπιαγωγεῖο τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας. Σύσσωμο τό εκπαιδευτικό καί διοικητικό προσωπικό, γονεῖς, συγγενεῖς καί φίλοι, ἦταν ὅλοι ἐκεῖ! Τά νήπια μας ἀποχαιρέτησαν μέ ἀνοιχτό μάθημα ἀγγλικῶν, ὁμορφα ποιηματάκια, τραγούδια καί χορούς! Ευχαρίστησαν τίς δασκάλες τους, πού μέ ἀγάπη καί υπευθυνότητα, ὅλα αὐτά τά χρόνια τούς πρόσφεραν ἐφόδια πολύ-

τιμα γιά τήν ὁμαλή μετάβασή τους σπίν ἐπόμενη σχολική βαθμίδα, τό Δημοτικό Σχολεῖο, καί ἔδωσαν ὑπόσχεση ὅτι ὅλα αὐτά πού ἔζησαν σπίν ζεστή καί φιλόξενη ἀγκαλιά του Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ θά τά ἔχουν γιά πάντα φυλαγμένα στό μυαλό καί τήν καρδιά τους. Τήν ἐκδήλωση τίμησε μέ τήν παρουσία του ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ήρας Μητροπόλεως Δημητριάδος Ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Ἀναγνωστόπουλος, ὁ ὁποῖος ἀπένευε στους μαθητές μας ἐνθύμια καί ἀναμνηστικά λευκώματα.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΜΑΝΩΛΗ ΒΑΡΒΟΥΝΗ

Παρουσία του συνόλου τῶν συμμετεχόντων, πραγματοποιήθηκε (18/6), στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, ἡ τελετή λήξης του Ἀ΄ ἐξαμήνου τῶν μαθημάτων τῆς Ἀκαδημίας Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ καί Τοπικῆς Ἱστορίας του φορέα

Πολιτισμοῦ τῆς Ήρας Μητροπόλεως Δημητριάδος «Μαγνήτων Κιβωτός», ἐπιστημονικός ὑπεύθυνος του ὁποῖου ἦταν ὁ κ. Ἐμμανουήλ Σέργης, Καθηγητής Λαογραφίας του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας καί Πολιτισμοῦ Παρρυζείνων Χωρῶν του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Σπίν ἐκδήλωση, σπίν ὁποία παρέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου καί Ἰκαρίας κ. Εὐσέβιος, ἀπονεμήθηκε ἡ Ἀνώτατη Τιμητική Διάκριση τῆς Ήρας Μητροπόλεως Δημητριάδος, ὁ Χρυσός Σταυρός μετά Διπλώματος, ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Ἰγνάτιο, στόν κ. Ἐμμανουήλ Βαρβούνη, διαπρεπή Καθηγητή Λαογραφίας, Πρόεδρο του Τμήματος Ἱστορίας καί Ἐθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης καί μέλος τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἀκαδημίας Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ καί Τοπικῆς Ἱστορίας του πολιτιστικοῦ φορέα Μαγνήτων Κιβωτός. Γιά τό ἐπιστημονικό ἔργο του Καθηγητή Ἐ. Βαρβούνη μίλησε ἡ κ. Μαρία Γκασούκα, Καθηγήτρια Λαογραφίας καί Φύλου του Τμήματος Ἐπιστημῶν Προσχολικῆς Ἀγωγῆς καί Ἐκπαιδευτικοῦ Σχεδιασμοῦ του Πανεπιστημίου Αἰγαίου. Μιλώντας γιά τόν τιμῶμενο Καθηγητή, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἰγνάτιος ἐξέφρασε τή μεγάλη ἐκτίμηση τόσο στό ἔργο καί τήν προσφορά του, ὅσο καί σπίν ἐποικοδομητική του συμμετοχή σπίν Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητας, τῆς ὁποίας εἶναι ἐπίλεκτο μέλος. Σπίν συνέχεια, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου κ.

Εὐσέβιος ἀναφέρθηκε στό πρόσωπο του Σαμιώτη Καθηγητή κ. Βαρβούνη, σπίν ἀγάπη του γιά τό νησί καί τή συμβολή του σπίν ἀνάδειξη τῶν ἐκκλη-

σιαστικῶν καί πολιτιστικῶν πραγμάτων τῆς Σάμου, ἡ ὁποία εἶναι καθοριστική, ἀλλά καί στόν ἐνθουσιασμό του γιά τήν ἐπιτέλεση του ἔργου του. Ὁ κ. Εὐσέβιος ἐξέφρασε τήν εὐγνωμοσύνη του σπίν Μητρόπόλῃ μας γιά τήν ἀπόφαση νά τιμήσει τόν κ. Βαρβούνη, «τιμή, πού», ὅπως τόνισε, «εἶναι κατά πάντα ἄξια καί δίκαιη!». Ἀκολούθησε ἡ ἀπονομή τῆς Ἀνώτατης Τιμητικῆς Διακρίσεως τῆς Ήρας Μητροπόλεως Δημητριάδος στόν Καθηγητή κ. Μανώλη Βαρβούνη καί ἡ ἀντιφώνηση του τιμηθέντος, ὁ ὁποῖος, μεταξύ ἄλλων, ἀναφέρθηκε, μέ συγκίνηση, σπίν ἀγάπη του γιά τήν Ἐκκλησία καί τή ζωή τῆς, ἐνῶ τόνισε ὅτι τό ἔργο του εἶναι καρπός, πέραν του κόπου καί τῶν ἐρευνῶν του, τῆς πίστεως του στόν Θεό καί τῆς προστασίας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τέλος, ἐξέφρασε τίς θερμές εὐχαριστίες του στόν Σεβ. Ποιμενάρχη μας κ. Ἰγνάτιο γιά τήν ὑψηλή τιμή, πού του ἀπέδωσε ἡ Τοπική μας Ἐκκλησία.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Έτος 37ο • Αρ. Φύλλου 447-448 • Ιούλιος-Αύγουστος 2018

Εκδότης: Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰγνάτιος
Διευθυντής: Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οικονόμου
Φιλολογική ἐπιμέλεια: Χρῖστος Δ. Ξενακῆς
Υπεύθυνος κυκλοφορίας: Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Παπαϊωάννου
Μηχανογράφηση: Βασιλική Ἀντωνάκη
Εκτύπωση & Βιβλιοδεσία: ΠΑΛΛΜΟΣ
Ἰδιοκτησία: Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος
Διεύθυνση: Τ.Θ. 1308 • 38001 Βόλος
Τηλέφωνα: 24210 93500 • Fax: 24210 67903
Internet: www.imd.gr
E-mail: press@imd.gr

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Με τήν ευχή και τήν εὐλογία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου καί μέ μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκαν (23/6) στόν Βόλο οἱ Ἀπολυτήριες Ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς Βυζ. Μουσικῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, γιά τό περατωθέν σχ. ἔτος 2017-2018. Στίς ἐξετάσεις ἔλαβαν μέρος δεκαεπτά τελειόφοιτοι σπουδαστές, προερχόμενοι ἀπό τή Σχολή τοῦ Βόλου καί τά Παραρτήματα τοῦ Ἀλμυροῦ καί τῆς Ἀγιάς, ἕξι ὑποψήφιοι γιά Πτυχίο καί ἔνδεκα ὑποψήφιοι γιά Δίπλωμα Βυζ. Μουσικῆς, οἱ ὁποῖοι διαγωνίστηκαν ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ὀρισθείσης ἀπό τό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καί Ἀθλητισμοῦ, ἀπαρτισθείσης δέ ἀπό τούς κάτωθι Καθηγητές, Διπλωματούχους Βυζ. Μουσικῆς:

Ἄρχιμ. Ἐπιφάνιο Οἰκονόμου, Δ/ντή τῆς Σχολῆς, ὡς Πρόεδρο

Ἄρχιμ. Εἰρηναῖο Νάκο, Δ/ντή τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς καί Παραδοσιακῆς Μουσικῆς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὡς Μέλος,

Ἀθανάσιο Παναγούλη, Πρωτοψάλτη τοῦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Νικολάου Λαρίσης, ὡς Μέλος,

Σοφοκλῆ Μουρτζόπουλο, Πρωτοψάλτη τοῦ Ἱ.Ν. Ἁγίου Παντελεήμονος Βόλου, ὡς Μέλος καί

Δημήτριο Χατζηγεωργίου, Πρωτοψάλτη τοῦ Ἱ.Ν. Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Βόλου, ὡς Μέλος.

Τό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καί Ἀθλητισμοῦ ἐκπροσώπησε ἡ κ. Μαρία-Δέσποινα Λουκίδου, Καθηγήτρια Μουσικῆς στό Μουσικό Σχολεῖο Βόλου. Ἡ Ἐπιτροπή, ὕστερα ἀπό πολύωρη ἐξέταση τῶν ὑποψηφίων, ἀπένευσε εἰς ἅπαντες τούς προβλεπόμενους τίτλους, μέ ἄριστα παμψηφεί. Μέ πρόταση δέ τοῦ Δ/ντοῦ τῆς Σχολῆς καί ἀπόφαση τοῦ συλλόγου τῶν Καθηγητῶν τῆς, θεσπίστηκε, ἀπό φέτος, ἡ ἀνονομή τριῶν τιμητικῶν Βραβείων, εἰς μνήμην τριῶν κορυφαίων καί διαπρεπῶν προσωπικοτήτων, τό ἔργο τῶν ὁποίων στή διαφύλαξη καί προαγωγή τῆς Βυζαντινῆς Ψαλτικῆς μας Παράδοσης εἶναι πανελληνίως ἀναγνωρισμένο, οἱ ὁποῖοι, ὁ καθένας ἀπό τή μεριά του, συνέδεσαν τό ὄνομά τους μέ τήν ἱστορία τῆς Σχολῆς. Πρόκειται γιά τό Βραβεῖο «Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος», τό Βραβεῖο «Ἐμμανουήλ Χατζημάρκος» καί τό Βραβεῖο «Μιχαήλ Μελέτης», τά ὁποῖα θά φιλοτεχνηθοῦν καί θά ἀπονεμηθοῦν στούς τέσσερις ἐκ τῶν διαπρεπέστερων διαγωνισθέντων στίς φετινές Ἀπολυτήριες Ἐξετάσεις. Στό τέλος τῆς διαδικασίας, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, Ἄρχιμ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, μετέφερε σέ ὄλους τίς πατρικές εὐχές τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου, συνεχάρη ἅπαντες γιά τήν ἄρτια ἐκτέλεση τοῦ προγράμματός τους καί εὐχήθηκε στούς νέους Πτυχιούχους καί Διπλωματούχους νά συνεχίσουν τήν ἱεροψαλτικὴν τούς πορεία, μέ φόβο Θεοῦ καί γνήσιο ἐκκλησιαστικό πνεῦμα.

ΑΝΑΛΗΨΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΟΥ ΤΗΣ Ι.Μ. ΛΑΡΙΣΗΣ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος & Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος ἀνέλαβε (28/6) τά καθήκοντα τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης & Τυρνάβου, πού τοῦ ἀνατέθηκαν μέ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετά τήν εἰς Κύριον ἐκδημία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου κυροῦ Ἰγνατίου. Εὐθύς μετά τήν ἀφίξή του στό Ἐπισκοπεῖο, τέλεσε Τρισάγιο ὑπέρ ἀναπαύσεως τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης καί Τυρνάβου κυροῦ Ἰγνατίου.

Ὁ Σεβασμιώτατος, στόν σύντομο λόγο του πρὸς τό προσωπικό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀνέφερε πὸς δέν εἶναι ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος γιά νά μιλήσει γιά τήν προσωπικότητα τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου στούς ἄμεσους συνεργάτες του, οἱ ὁποῖοι γνώρισαν προσωπικά τίς ἀρετές του. Τόνισε ἀκολουθῶς τούς δεσμούς πού τόν συνέδεαν μαζί του, καθὼς καί τήν ἀδελφική ἀγάπη, τὸν ἀμοιβαῖο σεβασμὸ καί τήν ἄριστη συνεργασία πού εἶχαν ἀναπτύξει ὡς ὄμοροι Μητροπολίτες. Ἀπευθυνόμενος στό προσωπικό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἀνέφερε χαρακτηριστικά πὸς θά εἶναι δίπλα τους σάν πατέρας, ὅπως ἄλλωστε ὑπῆρξε καί ὁ Μακαριστὸς κυρὸς Ἰγνάτιος, κατὰ τό σύντομο διάστημα τῆς τοποτηρητείας, καί τούς κάλεσε νά συνεχίσουν μέ τὸν ἴδιο ζῆλο τήν ἐπιτέλεση τῶν καθηκόντων τους. Ἀμέσως μετά τό Τρισάγιο,

ἔγινε ἡ προβλεπόμενη σφράγιση τῶν ἰδιαιτέρων δωμάτων τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου, παρουσία τοῦ Εἰσαγγελέως Λαρίσης. Νωρίτερα, ὁ Σεβασμιώτατος, ἐπὶ τῶ ἀκούσματι τῆς θλιβερῆς εἰδῆσης τῆς ἐκδημίας τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης, προέβη σπὴν ἀκόλουθη δὴλωση: «Βαθιά θλίψη καί ὀδύνη μᾶς προξένησε ἡ πρόωρη ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαρίσης καί Τυρνάβου κυροῦ Ἰγνατίου. Ὁ μακαριστὸς, πλέον, προσφιλέας καί ἀδελφός καί συλλειτουργός, ὑπῆρξε ἀληθῶς πρότυπο ὑπομονῆς, ἀγάπης καί καρτερικότητας, τόσο κατὰ τή διάρκειά τῆς Ἐπισκοπικῆς του διακονίας ὅσο καί κατὰ τήν τελευταία δοκιμασία τῆς ἀσθενείας του. Ὡς γνήσιος ποιμένας καί μετριοπαθῆς Ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διακρίθηκε γιά τήν ταπεινότητα, τήν ἀνεξικακία καί τήν συγχωρητικότητα του. Διατρῶντας πάντοτε τήν ἀγαθὴ ἀνάμνηση τῆς ἄριστης γειτονίας μας καί τῆς ἄψογης συνεργασίας μας, προσευχόμεστε γιά τήν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς του».

ΝΕΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ «ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΥ»

Ὁ Σ. Σ. Κ. Βόλου ὁ «ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ», διὰ τοῦ Κέντρου Διαχείρισης Ἀνθρωπιστικῆς Βοήθειας τῆς Ἱ. Μ. Δημητριάδος (ΚΕ.Δ.Α.Β) - Θουκυδίδου 10, στόν Βόλο - πραγματοποίησε τὸν Ἰούνιο νέες ἀνθρωπιστικὲς ἀποστολές σέ χώρους κράτησης κ.ἄ., πρὸς ἐνίσχυση τῶν ἀπόρων συνανθρώπων μας, στὰ κάτωθι σφραγιστικά καταστήματα

1. Σπὶ Φυλακὴ Λάρισας.
2. Στὸ Κέντρο Φιλοξενίας Προσφύγων, στό Κουτσόχερο Λάρισας.
3. Σπὶ Φυλακὴ Γρεβενῶν.
4. Στὸ Εἰδικὸ Κατάστημα Κράτησης Νέων Κασσαβετίας.
5. Σπὴν ἀνδρική φυλακὴ Κορυδαλλοῦ.
6. Σπὶ γυναικεία φυλακὴ Κορυδαλλοῦ.
7. Σπὶ γυναικεία φυλακὴ Ἐλαιώνα Θεβῶν.
8. Στὸ Εἰδικὸ Κατάστημα Κράτησης Νέων Βόλου.
9. Στὸ Ἴδρυμα Ἀγωγῆς Ἀνηλίκων Βόλου.
10. Στὸ Κέντρο Ὑγείας Βελεστίου.
11. Στὸν ξενώνα «ΦΙΛΥΡΑ».
12. Σέ δεκάδες ἄπορες οἰκογένειες καί μοναχικά πρόσωπα τῆς περιοχῆς μας.

Τὸ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ (ΚΕ.Δ.Α.Β.) τῆς Ἱ. Μ. Δημητριάδος, ἀπέστειλε μεγάλες ποσότητες: εἰδῶν ἐνδυσης, ὑπόδησης, κλινικοσκεπάσματα (σεντόνια καί κουβέρτες), παιδικὰ κρεβάτια καί κούβιες, παιχνίδια, μπάλες ποδοσφαίρου, εἶδη καθαριότητος, βιβλία κ.ἄ. σέ πολλὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, συνεργαζόμενο μέ τίς κατά τόπους ἀρμόδιες κοινωνικὲς ὑπηρεσίες. Ὁ «ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ» εἶναι σέ θέση νά πραγματοποιήσει ἄμεσες ἀνθρωπιστικὲς ἀποστολές σ' ὅλοκληρη τήν Ἑλλάδα καί τό ἐξωτερικό, ὅπου ζητηθεῖ, ἀξιοποιώντας τίς προσφορές τῶν συμπολιτῶν μας.

ΥΠΕΡΠΛΗΡΕΙΣ ΟΙ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟ

Έκατοντάδες αγόρια και κορίτσια του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου έζησαν και φέτος πολύτιμες εμπειρίες ζωής στις κατασκηνώσεις της Ίερῆς Μητροπόλεώς μας στὸν Ἅγιο Λαυρέντιο Πηλίου. Σέ ἕνα εἰδυλλιακό περιβάλλον, κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τοῦ Ἁγίου Λαυρεντίου καὶ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου, τὰ παιδιά μας ἔζησαν ἡμέρες ξεγνοιασιάς, χαρᾶς, παιχνιδιῶν, ἀλλὰ καὶ πνευματικῆς τροφοδοσίας, ὑπὸ τὴν ἐποπτεία καὶ καθοδήγηση τῶν δεκάδων στελεχῶν, πού ἀνέλαβαν τὸ ὑπεύθυνο ἔργο λειτουργίας τῶν κατασκηνωτικῶν προγραμμάτων. Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος ἔδωσε τὸ παρὼν σέ κάθε κατασκηνωτικὴ περίοδο, ἀγίασε καὶ εὐλόγησε τὰ παιδιά, συμμετεῖχε στὶς ἐορτές τους, ἀναφέρθηκε στὴν κατασκηνωτικὴ ἐμπειρία πού χαράζει ὅλη τὴ ζωή, ἀλλὰ καὶ στὸ γεγονός τῆς ἀγιότητας, πού δέν εἶναι οὐτοπία, ἀλλὰ ρεαλιστικὴ προοπτικὴ μέσα στὴν Ἐκκλησία: «Ἡ κατασκίνωση εἶναι ἡ συμπύκνωση μιᾶς ὁλόκληρης ζωῆς, πού σφραγίζει τὴ ζωή μας. Κρατῆστε τίς κατασκηνωτικὲς ἐμπειρίες, μάθετε νὰ συνυπάρχετε, νὰ εἶστε μέλη μιᾶς ζωντανῆς Ἐκκλησίας, νὰ συναγωνίζεσθε, νὰ νικᾶτε καὶ νὰ κάνετε, νὰ γίνεστε διαρκῶς ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ». Μιλώντας στοὺς γονεῖς τόνισε ὅτι «ἡ κατασκίνωση σφραγίζει τὴ ζωή τῶν παιδιῶν κι εὐχομαι ἡ χαρὰ νὰ εἶναι παντοτινὴ στὴν ψυχὴ τους. Ὅμως καὶ στὶς δύσκολες στιγμές, πού θὰ ἔρθουν, θὰ ξέρουν πού νὰ στραφοῦν. Αὐτὸ προσφέρει αὐτὴ ἡ κατασκίνωση. Ἐδῶ τὰ παιδιά μας ἔμαθαν γιὰ τὴν πατρίδα μας, τὴν Ἑλλάδα, ἔμαθαν νὰ τὴν ἀγαποῦν σωστά, μὲ τίς ὁμορφιές, τὴν ἱστορία καὶ τὴν Ὁρθόδοξη παράδοσή της. Ξεδίπλωσαν τὰ ταλέντα τους, πού ἀναδεικνύονται μέσα στὴν κοινὴ ζωή...». Ὁ Σεβασμιώτατος σέ κάθε ἐπίσκεψή του στὴν κατασκίνωση δέν παρέλειπε νὰ τονίζει τὸν πολυτίμο ρόλο τῶν στελεχῶν, ἀρχηγῶν, ὑπαρχηγῶν, ἐπιτελῶν, ὁμαδάρχων, κοριτσιῶν καὶ ἀγοριῶν, πού μὲ περισσὴ ἐπιμέλεια ἐτοίμασαν καὶ ὀργάνωσαν τὴν κατασκηνωτικὴ ζωή, κάνοντας πράξη ὅσα ἔμαθαν καὶ ἀγάπησαν σ' αὐτὴν τὰ προηγούμενα χρόνια. Εὐχαρίστησε, τέλος, μὲ εὐγνωμοσύνη καὶ τὰ στελέχη τῆς κουζίνας, γιὰ τὴν φροντίδα καὶ τὴν ἀγάπη, πού ἐπέδειξαν στὰ παιδιά, ἐτοιμάζοντας καθημερινὰ νόστιμα ἐδέσματα. Συνολικὰ φέτος λειτούργησαν ἕξι κατασκηνωτικὲς περίοδοι, ἀπὸ 2/7 ἕως 6/8, ἐνῶ ἀπὸ 16-18/8 θὰ λειτουργήσει ἡ 7η περίοδος τοῦ Συνδέσμου Νέων.

ΛΑΜΠΡΟΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ

Παρουσία πλήθους πιστῶν τελέστηκε (28/6) ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναὸ Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Ν. Ἰωνίας, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἰγνατίου. Στὴν ὁμιλία τοῦ Ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε στὰ κοινὰ ἰδιώματα τῶν δύο Ἀποστόλων, πού καθόρισαν τὴ ζωή τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, μὲ πρῶτο τὴν ἐνότητα: «Μεταξύ τους διαφωνοῦσαν σέ ζητήματα ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ὁ Πέτρος παρέμενε πιστός στὸν ἰουδαϊκὸ νόμο καὶ ἐπέμενε στὴν ἀποδοχὴ τῆς ἰουδαϊκῆς πίστεως καὶ παράδοσης ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς. Ὁ Παῦλος διακήρυξε τὴν ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὰ δεσμά τοῦ Νόμου καὶ ἔγινε ὁ κήρυκας τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἀφοῦ ὁ Χριστός ἐνώνει τοὺς πάντες, μὲ μόνη προϋπόθεση τὴν πίστη στὸ πρόσωπό Του. Ἡ διαφορὰ τῶν ἀπόψεων ἀπειλοῦσε τὴν ἐνότητα

τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Μέσα, ὅμως, ἀπὸ τὸν διάλογο τῆς ἀλήθειας, μὲ τὸν φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, στὴν πρώτη Ἀποστολικὴ Σύνοδο ἅπαντες κατανόησαν τὴν αὐθεντικότητα τῶν ἀπόψεων τοῦ Παύλου καὶ μὲ πνεῦμα ἐνότητας ξεκίνησαν τὸ ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητας. Τὸ δεύτερο στοιχεῖο πού τοὺς χαρακτῆριζε ἦταν ἡ ἀγιότητα. Ἐφεραν τὸ ἥθος τοῦ Χριστοῦ, συνοδευόμενο ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς ζωῆς τους. Ἡ ἀγιότητα τοὺς ὁδήγησε στὸ μαρτύριο, πού ἐπισφράγισε τὸ Ἀποστολικὸ τους ἔργο. Μαζί ἀνοίξαν δρόμους καὶ καλοῦν ὅλους νὰ ἀκολουθήσουμε τὰ ἴχνη τους, νὰ γίνουμε μάρτυρες τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς ἀλήθειας, πού εἶναι καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας». Ὁ κ. Ἰγνάτιος, τελειώνοντας, παρατήρησε ὅτι «ζοῦμε σήμερα σέ μιά μεταβαλλόμενη ἐποχὴ. Εἶναι ἀπορίας ἄξιον, πῶς, στὴν σημερινὴ Εὐρώπη, πού ἀνδρώθηκε μέσα στὴ χριστιανικὴ παράδοση, στὴν οὐσία τῆς ὁποίας εἶναι ὁ σεβασμὸς στὴν ἀξία τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, χάνονται οἱ ἠθικὲς ἀξίες, πῶς εὐτελίζεται καὶ καταρρέει ἡ ἐννοια τῆς οἰκογένειας. Γι' αὐτὸ, καθῆκον μας ἱερό εἶναι νὰ κρατήσουμε τίς ἀξίες μας. Αὐτὸ ζητᾶ ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς Ἑλληνες Ὁρθόδοξους ἡ ἠθικῶς παραπαιούσα Εὐρώπη, γιὰ νὰ παραμείνει ἀληθινὰ ἐνωμένη. Εἴμαστε ὑπεύθυνοι, οἱ Ὁρθόδοξοι, νὰ κρατήσουμε τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, τὸ ἥθος καὶ τίς ἀξίες πού ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ νὰ μαρτυρήσουμε τὴν ἀληθειά του, μὲ ὁποιοδήποτε κόστος, γιὰ νὰ κρατήσουμε ζωντανὴ τὴν ἐλπίδα σέ ὁλόκληρο τὸν κόσμο...».

ΛΑΜΠΡΟΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Μὲ τὴ δέουσα λαμπρότητα ἐορτάστηκε ἡ Σύναξη τῶν Ἁγίων Δώδεκα Ἀποστόλων, στὴν τοπικὴ μας Ἐκκλησία, μὲ ἐπίκεντρο τοῦ ἐορτασμοῦ τὸν ὁμώνυμο Ἱερό Ναὸ τῆς Ἀγριας. Στὸν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινὸ χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, παρουσία τῆς Ἀντιπεριφερειάρχου Θεσσαλίας κ. Δωροθέας Κολυνδρινῆ καὶ πλήθους πιστῶν. Στὸ κήρυγμά του Ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε στὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν Ἀποστόλων, μὲ πρῶτο τὴ μετάνοια, φέρνοντας ὡς παράδειγμα τοὺς πρωτοκορυφαίους Πέτρο καὶ Παῦλο, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν ὑποδείγματα μετανοίας. Τὰ ἐπόμενα γνωρίσματα τῶν Ἀποστόλων ἦταν ἡ σταθερότητα, πού χαρακτῆριζε τὸν Πέτρο, καὶ ἡ σύνεση, πού διέκρινε τὸν Παῦλο. «Αὐτὰ τὰ χάρισμα διακρίνουν τοὺς Ἁγίους, μὲ αὐτὰ οἱ Ἀποστολοὶ ἀντιμετώπισαν τὴν ἀθεΐα τῆς ἐποχῆς τους, δηλ. τὴν εἰδωλολατρία. Καὶ στὴν ἐποχὴ μας ἔχουμε ἀθεΐα, μιά μορφή τῆς ὁποίας εἶναι ὁ ὀρθολογισμὸς, ἔχουμε τὸν συγκρητισμὸ,

πού θέλει νὰ κάνει τὰ πάντα ἴδια, ἔχουμε τὴν τάση νὰ διαστρέψουμε τοὺς ὅρους καὶ τοὺς νόμους τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ. Κινδυνεύουμε, σήμερα, ἀπὸ τὴν ἐκκοσμικεῦση, πού ἐνίοτε εἶναι πιὸ ὑποὺλη ἀπὸ τὴ φανερὴ ἀθεΐα. Γι' αὐτὸ χρειαζόμαστε σταθερότητα καὶ σύνεση, πίστη, ἀποφασιστικὴ καὶ διάκριση, προκειμένου ν' ἀντιμετωπίσουμε τίς προσκλήσεις τῆς ἐποχῆς μας καὶ νὰ κρατήσουμε ζωντανὴ τὴν ἐλπίδα...». Στὸ τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ Ὁ Σεβασμιώτατος προεξείρησε σέ Ἀρχιμανδρίτη τὸν Ἱερομόναχο Βαρνάβα Σαράτση, ἐφημέριο τοῦ Ἱ.Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ἀγριας.

Ο Η' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΨΑΛΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε (30/6) στο Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας ο 'Η' Πανελλήνιος Διαγωνισμός Ψαλτικής Τέχνης, που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος 'Ιεροσαλτών της 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος «'Όσιος 'Ιωάννης ὁ Κουκουζέλης», ὁ Πρόεδρος τῶν ὁποίου κ. Εὐστάθιος Γραμμένος, ὑποδέχθηκε καί καλωσόρισε θερμά τούς συμμετέχοντες. Σκοπὸί τῆς διοργάνωσης ἦταν:

'Η προβολὴ τῆς γνήσιας Βυζαντινῆς καί Μεταβυζαντινῆς Ψαλτικῆς Παράδοσης τῆς 'Ορθόδοξης 'Ελληνικῆς 'Εκκλησίας. 'Η ἐνίσχυση τοῦ ἠθικοῦ φρονήματος τῶν σπουδαστῶν καί τῶν νέων 'Ιεροσαλτῶν. 'Η προσφορά κινήτρων πρὸς αὐτούς γιά περαιτέρω μελέτη καί πρόοδο. 'Η γνωριμία τῶν σπουδαστῶν μεταξύ τους. 'Η καλλιέργεια εὐγενοῦς ἄμιλλας καί ἀδελφικῆς ἀγάπης μεταξύ τῶν διαγωνιζομένων. Κάνοντας ἕναν σύντομο ἀπολογισμό τοῦ διαγωνισμοῦ, θά λέγαμε πὸς τὰ βασικά χαρακτηριστικά του ἦταν ἡ ἄνοδος τοῦ ἀριθμοῦ καί τοῦ ἐπιπέδου τῶν διαγωνιζομένων, καθὼς καί ἡ αὐξανόμενη συμμετοχὴ ἀπὸ ὅλη τὴν 'Ελλάδα, πράγμα πού δηλώνει τὴν ὀρθότητα καί τὴν ἀποδοχὴ τοῦ ἐγχειρήματος. Στὸν Διαγωνισμό, τὸν ὁποῖο τίμησε μὲ τὴν παρουσία του ὁ Πρόεδρος τῆς 'Ομοσπονδίας Συλλόγων 'Ιεροσαλτῶν 'Ελλάδος κ. Κων/νος Πολίτης, συμμετείχαν 55 σπουδαστές ὄλων τῶν ἡλικιῶν, ἄνδρες, γυναῖκες καί παιδιά, χωρισμένοι σὲ τέσσερα ἐπίπεδα, πού προέρχονταν ἀπὸ τὴν 'Αθήνα, τὸ Σχηματᾶρι, τὸ Καρπενήσι, τὴ Θεσσαλονίκη, τὴ Σιάτιστα, τὴ Λάρισα, τὴ Λέσβο, τὰ 'Ιωάννινα, τὴν Καστοριά, τὴ Θήβα, τὴν Κοζάνη, τὸ Κιλκίς καί τὸ 'Αργίριο. Τὴν Κριτικὴ 'Επιτροπὴ τοῦ Διαγωνισμοῦ ἀπάρτισαν: ὁ 'Αρχιμ. 'Επιφάνιος Οἰκονόμου, Δ/ντῆς τῆς Σχολῆς Βυζ. Μουσικῆς τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, ὁ 'Αρχων Μουσικοδιδάσκαλος τ.Μ.τ.Χ.Ε. κ. Κυριαζὴς Νικολέρης, ὁ κ. Χαλκιάς Χρῆστος, Καθηγητῆς Βυζ. Μουσικῆς καί Πρωτοψάλτης, ὁ κ. Γεώργιος Δεμελῆς, Καθηγητῆς Βυζ. Μουσικῆς καί Πρωτοψάλτης τοῦ Πολιούχου 'Αθηνῶν καί ὁ κ. Δημήτριος Μαργαρίτης, Καθηγητῆς Βυζ. Μουσικῆς. Στὸ τέλος τῆς ἀκροαματικῆς διαδικασίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. 'Ιγνατίος ἀπένευσε τούς ἀναμνηστικούς ἐπαίνους στοὺς διαγωνισθέντες σπουδαστές, ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειά του γιά τὴ συμμετοχὴ, ἐνῶ ἐξῆρε τὴν παρουσία τοῦ νεανικοῦ στοιχείου στὸν Διαγωνισμό. Εὐχαρίστησε ἀπὸ καρδίας τούς διοργανωτές καί χαρακτήρισε τὸν Διαγωνισμό «συνάντηση ἐνότητας, πού εἶναι ἡ πεμπουσία τῆς 'Εκκλησίας μας».

ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕ Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

'Επειτα ἀπὸ 5 χρόνια ἐργασιῶν συντήρησης, ἀποκατάστασης καί ἀνακαίνισης τοῦ 'Ενοριακοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Δημητρίου Νεοχωρίου Πηλίου, κτύπησαν ξανά οἱ καμπάνες γιά τὴν πρώτη Θεῖα Λειτουργία, πού τελέστηκε τὸ Σάββατο 14/7,

προεξάρχοντος τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεώς μας 'Αρχιμ. Δαμασκνοῦ Κιαμέτ. Στὶς πυρετώδεις ἐργασίες συντήρησης καί ἀποκατάστασης τοῦ ἱστορικοῦ Ναοῦ συνέβαλαν τὸ 'Υπουργεῖο Πολιτισμοῦ, ἡ 'Εφορία 'Αρχαιοτήτων Μαγνησίας, ἡ 'Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος, τὸ 'Εκκλησιαστικὸ Συμβούλιο καί ἡ 'Ερανικὴ 'Επιτροπὴ τοῦ Ναοῦ, ὁ Δῆμος Νοτίου Πηλίου καί πλῆθος εὐλαβῶν πιστῶν.

Πρόκειται γιά ἔργο χρηματοδοτούμενο ἀπὸ τὸ ΕΣΠΑ ἀλλὰ καί τίς ταπεινὲς εἰσφορὲς προσκυνητῶν. Παράλληλα, ἐπαναλειτουργεῖ τὸ Μουσεῖο ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων παραπλευρῶς τοῦ Ναοῦ.

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Μὲ τὴ δέουσα ἱεροπρέπεια τιμήθηκε ἡ μνήμη τοῦ νεοφανοῦς 'Οσίου Παΐσιου τοῦ 'Αγιορείτου στὸν Βόλο. 'Επίκεντρο τοῦ ἑορτασμοῦ ἦταν ὁ Μητροπολιτικὸς 'Ιερός Ναὸς 'Αγίου Νικολάου, ὅπου τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός 'Εσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. 'Ιγνατίου, παρουσία πλήθους πιστῶν. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 'Εσπερινοῦ, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας καθιέρωσε περίφημη ἱερὰ Εἰκόνα τοῦ 'Οσίου Παΐσιου, τὴν ὁποία ἰστόρησε ὁ ἐκλεκτός ἀγιογράφος κ. Νεκτᾶριος Κουρκουβάτης, δαπάναις εὐσεβῶν ἐνοριτῶν. 'Η 'Ιερά Εἰκόνα θά περικοσμεῖ ἐσαεὶ τὸν Μητροπολιτικὸ μας Ναὸ εἰς εὐλογίαν τῶν πιστῶν. Στὸ κήρυγμά του ὁ Σεβασμιώτατος ἐπεσήμανε ὅτι οἱ νεοφανεῖς 'Άγιοι τῆς ἐποχῆς μας εἶναι τὸ σπέρμα τοῦ λαοῦ μας σὲ δύσκολους καιρούς: «Εἶναι οἱ δικοὶ μας ἄνθρωποι, πού τούς γνωρίσαμε, διαλεχθήκαμε μαζί

τούς. Εἶναι ἡ ἀπὴ ἀπόδειξη τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ σπὴν ζωὴ μας καί τῆς ἐνέργειας τοῦ 'Αγίου Πνεύματος σπὴν 'Εκκλησία. Εἶναι ἡ ἀπόδειξη ὅτι ἡ ἀγιότητα δέν εἶναι πέρα ἀπὸ ἐμᾶς, ἀλλὰ ρεαλιστικὴ προοπτικὴ, καθὼς εἴμαστε προορισμένοι νά ζήσουμε τὴν ἀγιότητα μέσα σπὴν 'Εκκλησία...». Σπὴ συνέχεια, παρατήρησε ὅτι «ὁ 'Όσιος Παῖσιος κουβαλοῦσε τὴν παράδοση τῆς 'Ανατολῆς, τῆς Καππαδοκίας, πού μεταφύτευσε σπὴν 'Ελλάδα καί τὴν ἔκανε πράξη σπὴν ζωὴ του, ταυτίζοντας τὸ θέλημά του μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. 'Άφισε τὴ ζωὴ του στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, καλώντας ὄλους νά μὴν ἀπελπίζομαστε, παρά τὰ προβλήματα καί τὰ ἀδιέξοδα τῆς ζωῆς. Δέν ὑπάρχει τίποτα ἀσυγχώρητο παρά μόνο ἡ ἀμετανοσία. Τὸν χαρακτήριζε, ἐπίσης, ἡ ἀπλότητα, γιὰ τὸ Θεὸς εἶναι ἀπλός, ὁ διάβολος εἶναι σύνθετος καί περιπλέκει τὰ πράγματα σπὴν ἐποχὴ μας, γιά νά μὴν μπορέσουμε νά βιώσουμε τὴν ἀγία ἀπλότητα, πού βίωσε ὁ 'Άγιος. Διέθετε τὴν ἀπλή ταπεινὴσ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ, ἔγινε μέτοχος τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, μέσα ἀπὸ τὴν ἄσκηση καί τὴν καταπολέμηση τῶν παθῶν. Προγεύτηκε τὸν Παράδεισο, στέλλοντας τὸ μήνυμα ὅτι ὁ Παράδεισος μᾶς περιμένει ὄλους...». 'Ο Σεβασμιώτατος ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειά του γιά τὴν ἰστορία τῆς ἱερᾶς Εἰκόνας τοῦ 'Αγίου καί τὴν καθιέρωση τῆς ἑορτῆς του στὸν Μητροπολιτικὸ μας Ναὸ καί εὐχίσθηκε τὴ χάρι καί τὴν εὐλογία ὄλων τῶν νεοφανῶν 'Αγίων σπὴν ζωὴ μας.

ΣΧΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

73 χρόνια ἱστορίας!

Διδάσκονται:

Θεωρία καί πράξη Βυζ. Μουσικῆς, Λειτουργικὴ, 'Υμνολογία, Τυπικὸ, 'Ιστορία Βυζ. Μουσικῆς, Στοιχεῖα Εὐρωπαϊκῆς Μουσικῆς

'Εναρξη 'Εγγραφῶν: 3 Σεπτεμβρίου 2018

'Εναρξη Μαθημάτων: 10 Σεπτεμβρίου 2018, Καθημερινά, ἐκτὸς Σαββάτου καί Κυριακῆς, 6-8 μ.μ.

Φοίτηση πενταετής

Τηλ. ἐπικοινωνίας: 24210 93509, 93517, 6972838348

Διεύθυνση: 'Αναλήψεως 164Α & 'Όγλ (πρ. 'Εκκλ/κό Λύκειο Βόλου)

ΛΑΜΠΡΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΙΕΡΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟΥΣ ΑΦΕΤΕΣ

Ίστορικές στιγμές έζησε η κοινότητα των Αφετών Πηλίου, καθώς υποδέχθηκε (23/6) τεμάχιο της Τιμίας Κάρας του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, στο πλαίσιο της πανηγύρεως του Γενεθλίου του Ιωάννου του Βαπτιστού. Τό ιερό Λείψανο, που φυλάσσεται στην Ίερά Μονή Αγίας Παρασκευής Σερρών και προέρχεται από την αρχαία Ίερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Ίεροσολύμων, κόμισε στην Τοπική μας Έκκλησία ο Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών & Νιγρίτης κ. Θεολόγος και υποδέχθηκε ο Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ιγνάτιος, επικεφαλής του ιερού Κλήρου και πλήθους προσκυνητών. Ακολούθησε ο Μέγας Πανηγυρικός Έσπερινός, χοροστατούντος του Σεβ. κ. Θεολόγου, τον οποίο προσφώνησε αδελφικώς ο Σεβ. κ. Ιγνάτιος. Ο Ποιμενάρχης μας εξέφρασε τη χαρά και την ευγνωμοσύνη της Τοπικής μας Έκκλησίας για τη μεγίστη ευλογία της ελεύσεως του ιερού Λειψάνου στον τόπο μας, που γίνεται πηγή δυνάμεως για όλους μας. Ο Σεβασμιώτατος έζηρε τό ποιμαντικό και κοινωνικό έργο, που επιτελεί ο κ. Θεολόγος στη Μακεδονική Μητρό-

πολή του, ενώ ιδιαίτερως στάθηκε στο έθνικό του έργο, «αφού, μαζί με τους υπόλοιπους Ίεράρχες στην Έλληνική μας Μακεδονία, αγωνίζονται με κάθε τρόπο και επισμαίνονται τους κινδύνους από τις αλυτρωτικές επιδιώξεις γειτονικών λαών, αλλά και από τη λήψη λανθασμένων αποφάσεων για τό μέλλον της πα-

τρίδας και ιδιαίτερα της Μακεδονίας...». Στην αντιφώνησή του ο Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του για την ευγενική πρόσκληση να ξαναβρεθεί στον τόπο της καταγωγής του, ενώ στή συνέχεια αναφέρθηκε στο μεγάλο ζήτημα της Μακεδονίας: «Αυτό που συμβαίνει στις μέρες μας είναι πρόκληση στην ιστορική μας αυτοσυνειδησία, στην ιστορική αλήθεια, στην εθνική μας αξιοπρέπεια, στα αίματα και στις θυσίες των πατέρων μας. Η Μακεδονία υπήρξε ανέκαθεν ο προμαχώνας της Ελλάδος. Αν όλα ανατραπούν στον βωμό των σκοπιμοτήτων και των συμφερόντων, αύριο θά έρθει η σειρά της Θράκης, της Κύπρου, της Ηπείρου. Τό πρόβλημα πρέπει ν' αντιμετωπίζεται με νηφαλιότητα, χωρίς κραυγές και ακρότητες, αλλά με αξιοπρέπεια και αποφασιστικότητα. Ουδείς δύναται, ούτε εκείνοι που διοικούν αυτόν τον τόπο, να διαγράψει και να υποστείλει τά εθνικά μας δίκαια, διότι η ιστορία είναι αδέκαστη και η κρίση της θά είναι καταπέλτης για εκείνους που αποφασίζουν ενάντια στην αλήθεια και στο αυτονόητο...». Ο κ. Θεολόγος αναφέρθηκε και στή μεγάλη ευθύνη της Έκκλησίας μας, «ή όποια πρέπει να σταθεί στο μέσον, για να αποτρέψει ένδεχόμενο δικασμό και δικόνοια...». Τό ιερό Λείψανο του Τιμίου Προδρόμου παρέμεινε στους Αφέτες έως τις 27/6 και προσεϊλκυσε πλήθη προσκυνητών.

ΒΑΠΤΙΣΗ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΟ ΦΥΤΟΚΟ

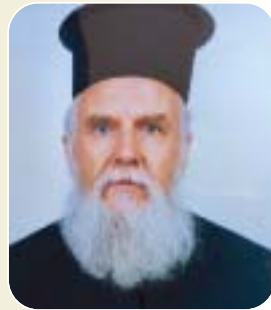
Μιά ξεχωριστή έμπειρία έζησε την Κυριακή 15/7 η κοινότητα των ΡΟΜΑ του Άλιβερίου, στο πλαίσιο του προγράμματος «Απόστολος Θαδδαϊός», της Τοπικής μας Έκκλησίας, που αποσκοπεϊ στην εκπαίδευση και κοινωνικοποίηση των παιδιών ΡΟΜΑ της περιοχής μας. Πρόκειται για την ομαδική Βάπτισμα είκοσιπέντε παιδιών ΡΟΜΑ, την όποια τέλεσε ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ.

Ιγνάτιος, στον Ίερό Ναό Αγίου Ανδρέου Φυτόκου. Καθοριστικό ρόλο στην προετοιμασία των παιδιών διεδραμάτισε ο έφημέριος του Ναού π. Ιωάννης Αναστασίου, ενώ την κατήχηση των παιδιών ανέλαβε ο Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος της Μητροπόλεώς μας Αρχιμ. Μάξιμος Παπαϊωάννου.

ΕΚΔΗΜΙΑ ΙΕΡΕΩΣ ΜΑΣ

Έκοιμήθη έν Κυρίω, σέ ηλικία 75 ετών, ο Πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Σοφολόγης, ύστερα από 33 χρόνια ιερατικής διακονίας. Ο έκλιπών Ίερεός γεννήθηκε τό 1943 στή Σωτηρίτσα Αγιάς και ήταν απόφοιτος του έπατάξιου Έκκλ/κού Φροντιστηρίου Καρδίτσας. Τό 1985 χειροτονήθηκε Διάκονος και Πρεσβύτερος από τον Μακαριστό Μητροπολίτη Δημητριάδος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο και υπηρέτησε διαδοχικώς στις ένορίες Αγίου Αθανασίου Δήμητρας Αγιάς, Ευαγγελιστρίας Γερακαρίου Αγιάς, Αγίου Γεωργίου και Τιμίου Προδρόμου Αγιάς. Ο π. Δημήτριος ήταν έγγαμος, πατέρας δύο τέκνων και παππούς δύο έγγονων. Την Κυριακή 15/7 μετά τη Θεία Λειτουργία στον Ί. Ναό Αγίου Αντωνίου Αγιάς, ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος μετέβη στην οίκία του έκλιπόντος Ίερέως και τέλεσε Τρισάγιο. Η έξόδιος Ακολουθία του π. Δημητρίου Σοφολόγη έψάλη τη Δευτέρα 16 Ίουλίου, στον Ίερό Ναό Αγίου Αντωνίου Αγιάς.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ

Στον Ίερό Ναό Αγίου Αντωνίου Αγιάς λειτουργήσε την Κυριακή 15/7 και κήρυξε τον Θείο Λόγο ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος. Μετά τό πέρας της Θείας Λειτουργίας ο Σεβασμιώτατος τέλεσε τά έγκαίνια του Κειμηλιοφυλακίου του Ίερού Ναού, τό όποιο στεγάζεται στο παρακείμενο Πν. Κέντρο της ένορίας. Στα έγκαίνια παρέστησαν κληρικοί της έπαρχίας Αγιάς, ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας κ. Κώστας Αγοραστός, ο Δήμαρχος Αγιάς κ. Γκουντάρας, ο Δήμαρχος Έλασσόνας κ. Νικόλαος Ευαγγέλου και πλήθος κόσμου. Στην ακολουθία του Αγιασμού των Έγκαίνιων έψαλε η χορωδία του παραρτήματος της Σχολής Βυζ. Μουσικής της Ίερας Μητροπόλεως Δημητριάδος υπό τη διεύθυνση του καθηγητού κ. Γεωργίου Λεμονόπουλου. Στόν χαιρετισμό του, ο Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ιγνάτιος εξέφρασε την χαρά του για την δημιουργία του Μουσείου και συνεχάρη τον πρωτεργάτη του έργου, τον Αρχιερατικό Επίτροπο Αγιάς Αρχιμ. Νεκτάριο Δρόσο, καθώς και τον Δήμαρχο της πόλης, για την πρόθυμη συνεργασία. Ο κ. Ιγνάτιος αναφέρθηκε στο χρέος όλων για την συντήρηση και διαφύλαξη των ιερών κειμηλίων, που θά προκαλέσει την επισκεψιμότητα, την ανάπτυξη των θρησκευτικών περιηγήσεων, κυρίως όμως, θά συμβάλει στην κληροδότησή τους στις έπόμενες γενιές. Ο Σεβασμιώτατος εξέφρασε, τέλος, την ευαρέσκειά του για τη χορωδία του Παραρτήματος της Σχολής Βυζ. Μουσικής στην πόλη και τό έργο που επιτελεί, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ιεροψαλτική συνέχεια στην έπαρχία Αγιάς.

ΣΧΟΛΗ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ «ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ»

Διδάσκοντα: Συντήρηση εικόνων, έργων ζωγραφικής και ξύλου, ψηφιδωτού και ξυλογλυπτικής

Έναρξη Έγγραφών: 3 Σεπτεμβρίου 2018, Καθημερινά, έκτος Σαββάτου και Κυριακής, 6-9 μ.μ.

Έναρξη Μαθημάτων: 1η Οκτωβρίου 2018

Τηλ. Έπικοινωνίας: 6972225448, 24210 41058

Διεύθυνση: Αγίου Νικολάου 108, Βόλος

ΣΧΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ:

Ίχνηλατώντας τήν Μουσική Παράδοση του Βόλου

Σέ μία κρίσιμη έποχή, πού ή πόλη μας δέν έχει άκομη άναρρώσει από τίς πληγές, πού άφησαν ή κατοχή και ό έμφύλιος, έρχεται ή μητέρα Έκκλησία νά δώσει μία πολιτιστική άνάσα, μέσα από ήχοχρώματα και νότες τής Βυζαντινής Μουσικής, ύπηρετώντας παράλληλα λειτουργικές ανάγκες τής Μητρόπολής μας. Βρισκόμαστε σπίν δεκαετία του '50 και ό τότε Μητροπολίτης Ίωακείμ είχε τήν έμπνευση ίδρυσης Σχολής Βυζαντινής Μουσικής, μέ σκοπό τή στήριξη και ένίσχυση τής λατρευτικής ζωής. Στο πρόσωπο του άειμνήστου Μανώλη Χατζημάρκου βρήκε τόν κατάλληλο δημιουργό, γιά νά ύλοποιήσει αυτό τό σχέδιο. Παθιασμένος λάτρης και βαθύς γνώστης τής Βυζαντινής και Εύρωπαϊκής Μουσικής, ό Μ.Χ. καθηγητής μουσικής και έκφραστικός έκτελεστής, πανελληνίας έμβέλειας, μέ άζεπεραστα φωνητικά χαρίσματα, δέχθηκε άσμένως νά αναλάβει τό έγχείρημα. Έτσι, τό 1947 ό μακροβίότερος και χαρισματικός Πρωτοψάλτης του Μητροπολιτικού Ί. Ναού Άγίου Νικολάου ίδρυσε τήν «Σχολή Βυζαντινής Μουσικής» τής Μητρόπολης Δημητριάδος. Μιά προωρημένη προσπάθεια γιά τήν τότε έποχή, όχι μόνο γιά τήν πόλη μας αλλά και πανελλαδικά, άφου ήταν ή πρώτη σχολή πού ίδρύθηκε σπίν Ελλάδα. Είχε τήν τύχη νά περιστοιχίζεται από ένα άξιο έπιτελείο ιεροψαλτών και πιστών συνεργατών, πού τόν βοήθησαν νά ύφάνει έναν άξιόλογο μουσικό ίστό μέ διαχρονική άξία και άξιόλογη εξέλιξη: Σωήριος Σχοινάς, π. Άναστάσιος Πριάγγελος, Κυριάκος Άργυροπουλος, ήταν οί πρώτοι καθηγητές, πού μαζί μέ τόν διευθυντή δίδαξαν, γιά πολλά χρόνια, σπίν Σχολή. Άργότερα προστέθηκε και ό Μιχάλης Μελέτης, ό όποιος διαδέχθηκε τόν Μ. Χατζημάρκο σπίν θέση του διευθυντή τής Σχολής, από τό 1981 μέχρι τόν πρόσφατο θάνατό του τό 2017. Μεταξύ άλλων, ό Μανώλης Χατζημάρκος παρέλαβε ένα άξιόλογο μουσικό άπόθεμα, πού δημιούργησαν, σπίν Μητρόπολή μας, οί καθηγητές τής Βυζαντινής τέχνης, πού άξια κόσμησαν τά ιεροψαλτικά στασίδια τών Ναών τής πόλης μας, ως μόνιμοι ιεροψάλτες ή ως περιοδικά έπισκεπτόμενοι τόν τόπο μας: Πρίγκος, Μαργαριτόπουλος, Πάντας κ.ά., είναι τά πρόσωπα πού έγραψαν ξεχωριστή ιστορία στά λατρευτικά δεδομένα και κληροδότησαν ένα πλούσιο ιεροψαλτικό άπόθεμα σπίν πόλη μας. Σπίν πρώτη αυτή ύλη, πού παρέλαβε, πρόσθεσε και τή δική του Βυζαντινή φόρμα, οικοδομώντας νέα λειτουργικά και διδακτικά δεδομένα, όπου αναπτύχθηκαν και καλλιεργήθηκαν μορφές μελωδικής λατρείας. Δέν είναι ύπερβολή νά πούμε πώς τήν περίοδο αυτή δημιουργήθηκε «Σχολή Χατζημάρκου.», πού σημάδεψε τήν τοπική μας Έκκλησία, μέ τήν πλούσια παραγωγή νέων έκφραστών τής βυζαντινής τέχνης, πού τά ακούσματα τους χάρισαν και χαρίζουν στους πιστούς ευχάριστες λατρευτικές και μουσικές στιγμές.

Τά πρώτα χρόνια, ή Σχολή στεγάστηκε σπίν Άγιο Νικόλαο και άργότερα σέ άλλους χώρους τής Μητρόπολης, γιά νά άποκτήσει μόνιμη στέγη σπίν χώρο πού λειτουργούσε τό Έκκλησιαστικό Λύκειο Βόλου. Η Σχολή, άφου πέρασε μία περίοδο άτυπης λειτουργίας, έπισημοποιείται τό 1956, ένω τό 1967 αναγνωρίζεται έπίσημα από τήν Ίερά Σύνοδο τής Έκκλησίας

τής Ελλάδος και τό 1993 από τήν Έλληνική Πολιτεία και τό Ύπουργείο Πολιτισμού. Μετά τήν έκδημία του Μιχάλη Μελέτη - Μάιο 2017- τή διεύθυνση τής Σχολής ανέλαβε ό Άρχιμανδρίτης Έπιφάνιος Οικονόμου, ιεροκήρυκας και έκπρόσωπος τύπου τής Ί. Μητρόπολης, Διπλωματούχος Βυζαντινής Μουσικής, Χοράρχης τής Χορωδίας Ίερέων. Σπίν Σχολή διδάσκονται: Θεωρία και πράξη Βυζαντινής Μουσικής, Ίστορία Βυζαντινής Μουσικής, Τυπικό και Λειτουργική τής Όρθόδοξης Άνατολικής Έκκλησίας, Στοιχεία Εύρωπαϊκής Μουσικής. Μαθήματα πού στοχεύουν σ' έναν ύψηλό προγραμματισμό μέ κύριους άξονες τή γνώση τής Βυζαντινής Μουσικής, τήν άμεση επαφή μέ τή λειτουργική ζωή τής Έκκλησίας, τήν άποκτηση έκκλησιαστικού ήθους και τή γνώση, διατήρηση και άνάδειξη τής

Έλληνικής γλώσσας, όπως διαβάζουμε σπίν κανονισμό τής Σχολής.

Λειτουργούν, επίσης, παραρτήματα σπίν Άλμυρό και σπίν Άγία. Τούς 200 περίπου μαθητές τής Σχολής διδάσκουν, σπίν Βόλο οί καθηγητές: Ευστάθιος Γραμμένος, Πρωτοψάλτης Μητροπολιτικού Ί. Ναού Άγίου Νικολάου και Πρόεδρος του Συλλόγου Ίεροψαλτών «Όσιος Ίωάννης ό Κουκουζέλης», Ίωάννης Σχώρης, Πρωτοψάλτης Ί. Ναού Μεταμορφώσεως Βόλου, Παναγιώτης Μελέτης, Πρωτοψάλτης Ί.Ν. Άγίου Μοδέστου Μελισσατικών, Δημήτριος Κατσικλής, Πρωτοψάλτης Ί. Ναού Άναλήψεως Βόλου, Δημήτριος Χατζηγεωργίου, Πρωτοψάλτης Ί.Ν. Άγίου Κωνσταντίνου Βόλου. Στο παράρτημα του Άλμυρου διδάσκουν οί: Πρωτ. Ευστάθιος Βαρβαρέλης, Προϊστάμενος Ί.Ν. Άγίου Νικολάου Άλμυρου και Δημήτριος Μανώλης, Λαμπαδάριος Ί.Ν. Άγίας Βαρβάρας Ν. Ίωνίας. Στο Παράρτημα τής Άγίας

διδάσκει ό Γεώργιος Λεμονόπουλος, Πρωτοψάλτης Ί.Ν. Άγίου Θωμά Λάρισας.

Μετά τήν 5/έτη φοίτησή τους, οί ύποψήφιοι ιεροψάλτες λαμβάνουν τούς παρακάτω τίτλους σπουδών: Πτυχίο Ίεροψάλτου, Πτυχίο Βυζαντινής Μουσικής και Δίπλωμα Βυζαντινής Μουσικής. Οί τίτλοι άναγνωρίζονται από τό Ύπουργείο Πολιτισμού και άποτελούν στοιχείο γιά τόν διορισμό τους, ως καθηγητές μουσικής, σπίν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μείγμα έκκλησιαστικής κληρονομιάς και συλλογικής πολιτισμικής συμβατικότητας θεωρείται στίς μέρες μας ή Σχολή Βυζαντινής Μουσικής, ή όποία μέ τήν ύποδειγματική τής λειτουργία και τόν ποιοτικό τής σχεδιασμό, μεγαλύνει τήν δόξα του Τριαδικού Θεού, τής Παναγίας και τών Άγίων μας και σηματοδοτεί τρόπο εύλαβικής έκφρασης. Άποτυπώνει, παράλληλα, μία άξια εκπαιδευτική και πολιτιστική πλευρά τής πόλης μας, πού έρχεται νά καλύψει τίς πνευματικές και πολιτισμικές άναζητήσεις τών συμπολιτών μας και νά κρατήσει ζωντανή τήν έθνική και θρησκευτική μας ταυτότητα, σέ μία χρονική περίοδο πού ή κοινωνία βιώνει τραυματικές έμπειρίες άπαξίωσης τών παραδοσιακών μας αξιών.

ΤΑΚΗ ΠΑΝΤΕΛΟΠΟΥΛΟΥ, συνταξιούχου Δασκάλου